

Lj. pravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Gospodarstvo in jugo- slovensko edinstvo

V dobi, ko ljudske množice obupno stegujejo roke po delu in kruhu, so na-
četi težki ideološki problemi našega na-
rodnega in državnega življenja. Iskreno
je treba obžalovati, da je politika po-
stila v ozadje socialna in gospodarska
vprašanja. Podobni smo zaneše-
njaku, ki bojan in lačen v zaduhli
podstrešni sobici piše pesmi, daleč proč
od potreb stvarnega življenja. Pohor-
ska resolucija je zato poleg nujnosti,
da se rešijo notranji politični proble-
mi, istočasno poudarila tudi enako nu-
nost, da se vse moči posvetijo gospo-
darski obnovi.

Jugoslovenstvo je totalitarna misel
in zato formula, po kateri so najbolje
rešljivi vsi problemi duhovnega in ma-
terialnega življenja naroda in države.
Ne samo naše prepričanje, temveč tudi
izkušnje iz praktičnega življenja doka-
zujejo, da je tudi gospodarska in soci-
alna kriza pravilno rešljiva samo na
osnovi državnega in narodnega edin-
stva, ki v naših razmerah edino ustvar-
ja trajne pogoje gospodarskega napre-
dka in narodnega blagostanja.

Današnji čas pozna samo velike tvor-
be širokih dimenzij. Tako se tudi gos-
podarstvo mora naslanjati na čim večji
teritorij, čigar različnost prirodnih po-
gobjev in razsežnost tržišča mu nudi po-
trebne razvojne možnosti. Prirodna bo-
gastva naše zemlje, tako ogromna in
vsestrana, omogočajo izgraditev gos-
podarstva in njegovo izpopolnitev z
vsemi proizvodnimi panogami. Po tem
potu dosežena gospodarska neodvisnost
je prav tako osnova ljudskega blago-
stanja kakor garancija politične neod-
visnosti. Na prostiranih tleh naše drža-
ve je izvedljiva smotrna delitev dela
po načrtu, da se vsaka pokrajina po-
sveti oni gospodarski panogi, za katero
ima najugodnejše pogoje. Tako naj se
omogoči racionalna in cenena proizvod-
nja ter s tem poboľšanje življenjskega
standarata našega naroda. Najvažnejše
pa se nam zdi, da notranji politični
ustroj ne postavlja nikakih ovir čim in-
tenzivnejši gospodarski izmenjavi in cir-
kulaciji blaga, ker poživljenje tega ob-
toka predstavlja edino možni izhod iz
sedanjih gospodarskih težav.

Ni treba posebej naglašati, da so
navedeni pogoji načrtne gospodarske
izgraditve in izpopolnitve ter neovira-
nega obtoka gospodarskih dobrin poda-
ni samo v enotni državi. Vsak drug
sistem bi vodil prej ali slej do parti-
kularističnih gospodarskih tendenc,
ki bi hitro našle izraza v tem, da bi vsak
federativni del skušal neprikrito ali pa
prikrito potom trošarin, taks in drugih
administrativnih ukrepov zaščititi svoje
gospodarstvo in omogočiti mu razvoj
na škodo drugih pokrajin. Avtarkične
tendence, ki danes obvladujejo medna-
rodne gospodarske odnose, bi se same
po sebi prenesle na posamezne dele
državnopravno razdeljene jugosloven-
ske države. Zrahljana bi bila sedanja
močna vez gospodarske solidarnosti, go-
spodarska nasprotstva pa bi še obtež-
vala medsebojne odnose.

Za gospodarstvo naše ožje domovine
pa pomeni politično edinstvo, ki je or-
gansko zvezano z gospodarskim, živ-
ljenjsko vprašanje prvega reda. Slove-
nija je velik kolonizatorski rezervuar,
ki leto za letom sipa odvišne delovne
človeške sile v vse pokrajine naše drža-
ve; saj ni kraja niti globoko doli na
albanski meji, da ne naletite na Slovence,
zaposlene v privatnih in državnih
službah. Gospodarski egoizem, ki bi se
razvil v državi, ako bi bila na posamez-
ne interesne predele razdrobljena, bi
nam vrnil vse te naše žive sile, za ka-
tere ne bi vedeli najti doma življenjs-
ke možnosti.

V še večjo zadrego pa bi zašlo slo-
vensko gospodarstvo v onem trenutku,
ko bi bilo v svoji poslovni ekspanziv-
nosti omejeno predvsem na našo bano-
vino. Naša industrija in obrt sta po
svoji produktivnosti preveliki za tržne
potrebe naše ožje domačije. Slovensko
gospodarstvo se je razvilo baš v ugod-
nih zunanjih okoliščinah enotne države,
v kateri mu je dodeljena vloga indu-
strijsko najbolj razvitega dela. Naša
industrijska podjetja plasirajo komaj
dobro tretjino svoje proizvodnje v Slo-
venijo, dočim vse ostalo prodajajo ši-
rom vse države. Kako je naše gos-
podarstvo občutljivo za razsežnost tržišča,
najbolje dokazuje primer slovenske pre-
mogovne industrije, ki povzroča najtež-
je gospodarske in socialne zaplete, ker
ji je odpadel samo manjši del njenega
konsuma. Ni dosti drugače z ostalimi
gospodarskimi panogami in moramo si
biti na jasnem, da se razvojne možnosti
naše industrije in obrti nahajajo skoro
izključno onstran slovenskih meja proti
vzhodu in jugu.

Iskreno občutna jugoslovenska misel
je misel družabne solidarnosti vseh
državljanov in stanov, vseh interesnih
grup ter vseh pokrajin, ki pravično
obravna vsak posamezni interes v
duhu enakopravnosti in pravice. Samo

Zaključek blejske konference

Zunanji ministri držav Male antante so sinoči končali svoja posvetovanja na Bledu —
O poteku in sklepih konference bo objavljen obširen komunike

Bled, 30. avgusta. d. Oфициelni del le-
tošnje konference Male antante je bil
nocoj zaključen s skupnim sprejemom
novinarjev pri vseh treh zunanjih mi-
nistrih. Kakor včeraj so imeli ministri
gg. dr. Stojadinović, dr. Beneš in Ti-
tulescu tudi danes dve seji, prva je bi-
la dopoldne ob 10. do 12., druga popol-
odne ob 6. do pol 8. Na zaključni seji je bil
odoben tudi komunike, ki je bil zvečer
izročen novinarjem.

Avstrijsko vprašanje

Kakor se zatrjuje v diplomatskih
krogih, so bili današnji dopoldanski
razgovori v glavnem posvečeni avstrij-
skemu vprašanju v zvezi z namerava-
nim podunavskim paktom. Ko pride do
sklepa splošnega podunavskega pakta,



Minister dr. Beneš z gospo po povratku
z izleta v Bohinj

bo neodvisnost Avstrije brez dvoma
silno okrepljena ne glede na to, ali se
bo paktu pridružila tudi Nemčija ali
ne. Okrepitev avstrijske neodvisnosti
je docela v skladu s tendencami Male
antante ne le iz razlogov politične
oportunističnosti, marveč tudi zaradi na-
čelnega vztrajanja na sklenjenih mi-
rovnih pogodbah. Mali antanti pa ne
more biti vseeno, ali bi Avstrija svo-
jo okrepjeno neodvisnost uporabila
morda tudi v pravcu, ki bi bil v na-
protju z načelom nedotakljivosti mi-
rovnih pogodb. Zato Mala antanta slej
ko prej odločno vztraja pri svojem od-
klonilnem stališču glede povratka
Habsburžanov na avstrijski prestol.
Dogodki, ki so se zadnje leto odigra-
vali v Avstriji, zlasti ojačena habsbur-
ška propaganda in zakon o povrnitvi
habsburškega premoženja, silijo Ma-
lo antanto v tem pogledu k podvoje-
ni pozornosti.

V diplomatskih krogih ne dvomijo,
da je bilo to stališče držav Male an-
tante znova podkrepljeno na blejski
konferenci. Sporočeno bo tudi velesilam,
ki bodo pri tej priliki opozorjene, da
bi Mala antanta ne mogla priznati
eventualno izvršenega dejstva.

Popoldanski razgovori ministrov

Opoldne so se trije zunanji ministri
odpeljali v Bohinj k slapu Savice. Skup-
no s soprogami so obedovali v restav-
raciji v neposredni bližini slapa, po
obedu pa so se gospe vrnile na Bled,
dočim so ministri ostali še več časa v
zapnem razgovoru. Vrnili so se na
Bled šele ob 6. V hotelu »Toplica«
so jih pričakovali na Bledu zbrani diplo-
mati in novinarji, ker je bilo napoveda-

v taki politični koncepciji bo našo na-
še gospodarstvo pravično upoštevanje,
ki mu zagotavlja razvoj in napredek.
Alko bo obvladovala vse naše življenje
pravilno in iskreno pojmovana jugoslo-
venska misel, potem ne bo povoda pri-
toževati se nad zastopovanjem naše-
ga gospodarstva, kakršnega doživljamo
korak za korakom v vsakdanjem življe-
nju, pri dodelitvi javnih del, v davčni
praksi, v politiki centralnih denarnih
zavodov in naposled v konkretnih po-
slovnih odnosih z državo kot gos-
podarskim činiteljem.

Naš notranji politični problem dozo-
reva do jasnosti, ko bo vsak Jugoslo-
ven postavljen pred odgovornost, da se
odloči na levo ali desno. Med one, ki
morajo braniti misel edinstva, so kot
prvi poklicani ravno gospodarski krogi.
Trenutek, ko bi propadla misel držav-
nega in narodnega edinstva, bi pomenil
smrtno obsodbo našemu gospodarstvu.
Za idejne nacionalne delavce je odlo-
čitev jasna; jasna pa je tudi za vse
one, bolj potrebam praktičnega življe-
nja usmerjene, ki ne žele, da bi se Slo-
vence zaradi neke megle doktrine za-
dušili v svojem lastnem koncu.

no, da bodo ob 6. podali skupno izjavo
o svojih posvetovanjih in sprejetih
sklepih ter odgovarjali tudi na stav-
ljena jim vprašanja. Minister Titulescu
in dr. Beneš pa sta novinarjem spo-
čila, da bo sprejem lahko šele po 7. uri.
Zunanji ministri so se nato umaknili
v »Belvedere« k zaključnemu razgovo-
ru.

Sprejem novinarjev

Ob pol 8. so ministri gg. Stojadino-
vič dr. Beneš in Titulescu skupno pri-
šli v dvorano hotela »Toplica«, kjer jih
je nestrpn opričakovalo nad sto novi-
narjev. Kot predsednik stalnega sveta
Male antante je g. dr. Stojadinović pre-
čital francoski komunike o delu in
sklepih blejske konference. Ministri so
nato odgovarjali še na nekatera vpra-
šanja, ki so jim jih stavili novinarji.

Za jutri dopoldne je napovedan pri-
hod turškega zunanjega ministra Ruždi
Arasa. Na potu iz Ankare v Zenevo
se bo oglašil na Bledu, kjer se že več
časa mudi njegova gospa, da se ob tej
priliki pri predsedniku dr. Stojadinovi-
ču informira o delu in sklepih blejske
konference Zunanja ministra dr. Beneš
in Titulescu se bosta odpeljala v teku
jutrišnjega dne. Dr. Beneš bo šel v
Prago, g. Titulescu se bo vrnil še za par
dni v Bad Gastein. Prihodnji teden bo-
sta oba odpotovala v Zenevo.

Danes dopoldne je končala svoje
delo tudi konferenca novinarske Male
antante. Sprejet je bil češki predlog za
spremembo statutov v pravcu še tes-
nejše organizacije.

Prireditve na čast gostom

Na čast odličnim gostom, ki so se
zbrali na Bledu ob konferenci Male an-
tante, je blejska občina sinoči priredila
svečano razsvetljavo jezera in obale.
Razsvetljava je nudila nepozabno sliko.
Zlasti grad in otok sta žarela v tisočih
lučkah. Po jezeru se je vozila med igra-
njem harmonike in prepevanjem narod-
nih pesmi dolga povorka razsvetljenih
čolnov. Tudi vsi hoteli in skoro vse dru-
ge hiše so bili lepo iluminirani.

Zvečer je bila v kavarni hotela »To-
plica« soareja na čast na Bledu zbranim
diplomatskim in novinarskim delegaci-
jam. Pri soareji so nastopili ga. Zlata
Gjurgjenac, tenorist Darian ter pevski
zbor iz Radovljice, ki je predvajal tudi
vrsto narodnih plesov ob spremljevanju
harmonike. Vsi nastopi so želi viharno
odobravanje. Nocoj je ban dr. Puc pri-
redil v »Parkhotelu« večerjo gg. zuna-
njim ministrom in njihovemu spre-
stvu, po večerji pa veliko soarejo, na



Predsednik vlade dr. Stojadinović, ga. Beneševa, ga. Stojadinovičeva, minister
dr. Beneš

Za sanacijo hrvatskih kmečkih zadrug

Beograd, 30. avgusta. AA. Danes do-
poldne sta zastopnika zveze hrvatskih se-
ljaških zadrug v Zagrebu prof. Stjepan
Poetič in inž. Stjepan Vršak obiskala kme-
tijskega ministra Stankovića in finančnega
ministra Letica. Prosila sta ju, naj bi po-
spešila sanacijo zveze in dosegla, da bo
predlog bana savske banovine sprejet.

Kakor je znano, je ministrski svet kon-
cem l. 1933 pooblastil bana savske banovine
naj stavi predloge glede sanacije te zve-
ze, pri čemer naj angažira tudi denarni
srodstva banovine. Ban savske banovine
je stavil ministrskemu svetu svoj predlog
o sanaciji lani. Predlog je prišel pred go-
spodarski finančni odbor ministrov, da ga
sprejme. Senatorji in poslanci savske ba-
novine so takisto poslali predsedniku vlade

katero so bili povabljeni tudi številni
gosti iz Ljubljane, Maribora in drugih
krajev banovine.



Minister Titulescu, vedno prijazen in
dobre volje, odzdravlja novinarjem

Ruždi Aras v Sofiji

Sestanek z bolgarskim zunanjim ministrom KJuseiva-
novim — Potreba izboljšanja medsebojnih odnosajev

Sofija, 30. avgusta. n. Med Bolgarijo
in Turčijo se opaža že nekaj časa obo-
jestranska nezaupljivost, ki je močno
skalila dosedanje prijateljske odnose
je med obema državama. Turški listi
že več tednov zelo ostro pišejo proti
Bolgariji, ki jo dolže agresivnih neme-
nov proti Turčiji, Bolgarijo pa vzne-
mirja koncentracija turških čet v Tra-
ciji, utrjevanje meje in propaganda
med turškim prebivalstvom za izseli-
tev iz Bolgarske. Sploh so v zadnjem
času postali odnosi med obema drža-
vama vse prej kot prijateljski.

Tem večje zanimanje je zato zbu-
dila vest, da se bo turški zunanji mi-
nister Ruždi Aras na potu v Zenevo
ustavil v Sofiji in konferiral z bolgar-
skim zunanjim ministrom KJuseivanovi-
m, kar se je zgodilo danes.

Ruždi Aras je prispel semkaj ob
14.30. Na postaji so ga pozdravili v
imenu bolgarske vlade zunanji mi-
nister KJuseivanov, v imenu kralja Bo-
risa svetnik Grujev, turški poslanik v
Sofiji Šefki Berker z osebjem poslani-

Praški glasovi o blejski konferenci

Praga, 30. avgusta. d. Češkoslovaški listi
se obširno bavijo s konferenco Male antan-
te na Bledu. Soglasno poudarjajo, da se bo
enotnost Male antante na sedanjem zaseda-
nju njenega stalnega sveta na Bledu vno-
vič potrdila.

Agrarni »Venkov« piše, da je Mala an-
tanta soglasna v odporu proti habsburški
restavraciji v Avstriji, kakor tudi v prepi-
čanju o potrebi nagle rešitve podunavskega
problema. Konferenca bo vnovič potrdila,
da je vsaka kalkulacija o propadu Male an-
tante popolnoma zmotna. Dalje pravi list,
da bo z rešitvijo podunavskega problema
vzpostavljeno ravnotežje v Evropi. Podunav-
sko vprašanje pa je tudi gospodarskega zna-
čaja in se more učinkovito rešiti le s plasir-
anjem žitnih presežkov podunavskih držav v
zapadni Evropi.

»Lidove Novin« pišejo, da pogajanja o
podunavskem paktu ne bodo uspešno zaklju-
čena, dokler se Anglija in Italija zopet ne
pobotata.

Soc. demokrati »Pravo Lidu« je mne-
nja, da Mala antanta ne more biti ravnodu-
šna glede na usodo Avstrije, stoji pa na
stališču, da se more to vprašanje definitiv-
no rešiti samo kot problem celotne Evrope.

štva, jugoslovenski poslanik dr. Cincar
Marković in višji uradniki zunanjeja
ministrstva.

V dvorski čakalnici se je turški zu-
nanji minister dolgo razgovarjal z zu-
nanjim ministrom KJuseivanovim. Raz-
govor se je vršil v zelo prijateljskem
tonu in sta oba državnika izročila nav-
zočim novinarjem pred odhodom Ruždi
Arasa naslednjo skupno izjavo za tisk:
»Prijateljski odnosi med Turčijo
in Bolgarsko se razvijajo normalno
Razna tendenca poročila, ki so se
zadnje čase pojavila v nekaterih
listih obeh držav, kakor tudi drugi
neprijateljski dogodki, nastali zara-
di njih, zato nikakor ne ustrezajo
nameram in željam obeh vlad. Dobi-
ro pojmovani interesi obeh držav
nalagajo za dolžnost utrditev in
prijateljski razvoj dobrih sosednjih
odnosajev. Inteligenca obeh držav
naj se vzajemno potruži, da ustvari
v javnem mnenju tako Turčije ka-
kor Bolgarije ozaščje prijateljstva
in dobrega medsebojnega razume-
vanja. Trdno upamo, da se bo obe
ma vladama posrečilo, odstraniti na
obeh straneh vse vzroke nezado-
voljstva in onemogočiti vsak poiz-
kus zlonamernosti«.

Turški zunanji minister Ruždi Aras
se je takoj nato vrnil v svoj salonski
voz in ob 15.30 odpotoval iz Sofije

Spet dva požara na Dravskem polju

Neverjetno veliko požarov beleži
letos kronika na Dravskem polju. Gori
skoraj vsak teden in škoda gre že v mi-
lijone. Po večini pa ostanejo vsi vzro-
ki požarnih katastrof nepojasnjeni in
ni mogoče izslediti krivcev.

V torek okoli 4. ure zjutraj je na-
stal ogenj na gospodarskem poslopju
posestnika Antona Rodoška v Zlatoli-
čju. Goreti je začelo v svinjaku in se
je ogenj bliskovito prenesel na lepo
urejene kokošnjake, ker se je posestnik
bavil s kokošerejo; zgorelo je 90 koko-
ši in poleg poslopja .venika zaloga se-
na in slame, več vozov in razno poljsko
orodje. Zaradi vetra se je ogenj prene-
sel še na sosedovo poslopje, last po-
sestnika Antona Goloba, ki je istota-
ko pogorelo do tal z vso zalogo sene
in slame in z gospodarskim orodjem.
Prva je opazila ogenj dekla Katarina
Trolova, ki se je zjutraj napravljala
na delo. Zbudila je takoj domače, nato
pa še sosedo, ki so priskočili na pomoč.
Prispeli so tudi gasilci iz Sv. Janža,
ki so preprečili nadaljnjo katastrofo.
Skupna škoda obeh posestnikov znaša
nad 30.000 Din in je komaj do polovice
krita z zavarovalnino.

Še istega dne okoli 24. ure pa je na-
stal ogenj na gospodarskem poslopju
posestnika Stefana Premzla v Mihov-
cih pri Cirkovcih. Tudi tu se je ogenj
po bliskovito razširil in zajel tudi sosed-
no poslopje posestnika Jožefa Pernata.
Le po požrtvovalnosti domačih gasil-
cev, ki so s tovariši iz Cirkovc tvegali
vse, ni bila nesreča še večja. Poslopje
posestnika Pernata so pravočasno re-
šili in je zgorela samo streha, dočim je
poslopje Premzla popolnoma zgorelo.

Truplo kraljice Astride prepeljano v Bruselj

Splošno narodno žalovanje v Belgiji — Gamljivi prizori po prihodu mrtve kraljice v prestolnico — Na mrtvaškem odru na dvoru

Bruselj, 30. avgusta. w. Belgijska prestolnica je danes v globoki žalosti sprejela svojo mrtvo kraljico. Že v zgodnjih urah so zadoneli zvonovi v vseh cerkvah ter naznanili, da je vlak s telesnimi ostanke mlade, v vseh slojih tako priljubljene kraljice Astride, ki je postala žrtev tragične nesreče, že prispel na belgijska tla. Bil je še mrak, ko so se začele množice v nemi žalosti zgrinjati na trgu pred severnim kolo-dvorom. Do 8. ure, ko je bil napovedan prihod vlaka, je bilo na trgu že nad 25.000 ljudi, zasedene pa so bile tudi vse sosedne ulice. Ljudstvo je spontano prihitelo, da se pokloni svoji mrtvi kraljici. Za sprejem v Bruslju namreč niso bile nameravane prav nikake svečanosti. Le na peronu je bila postavljena četa gardne pehote, pred kolo-dvorom pa dva oddelka gardne konje-nice, da sta skrbela za red. K sprejemu vlaka s krsto so se zbrali zastopniki vlade, mestne občine ter zastopniki dvora. Navzoč je bil tudi bruseljski kardinal. Z istim vlakom je prispel tudi ministrski predsednik Van Zeeland, do-čim je kralj Leopold izstopil že na po-staji v predmestju ter se z avtomobi-lom odpeljal naravnost na dvor, kjer je pričakoval krsto s telesnimi ostanke svoje kraljevske soproge.

Mrtva kraljica v dvorani, kjer je ležal kralj Albert

Ko se je vlak ustavil, je opravil kar-dinal ob asistenci več duhovnikov krat-ke molitve, nakar so krsto takoj pre-nesli z vlaka na mrtvaški avtomobil, ki je nato počasi krenil skozi gost špalir množice proti kraljevemu dvorcu. Ko so gardni oficirji prinesli krsto skozi dvorno čakalno na trg pred kolo-dvorom, je vsa množica padla na ko-lena. Ljudje so ob pogledu na pripo-sto, črno prevlečeno, le s par divjimi rožami okrašeno krsto začeli na glas plakati. Avtomobil s krsto so spre-mljali konjeniki kraljeve garde in odde-lek gardne pehote. Ob vsej poti do kra-ljevega dvorca je tvorila špalir stoti-sočlana množica, v vseh oknih in iz-ložbah pa so gorele pred sliko pokojne kraljice svečke in lučke.

Kralj Leopold plaka

Pred vzhodom v dyor je pričakoval žalni sprehod kralj Leopold. Na obrazu je imel velik obliž, desno roko pa v obvezi. Smrtno bled in globoko potrt je nato stopal za krsto, ki so jo pre-nesli v črno-draperano dvorano v dvoru, kjer je bil na mrtvaškem odru tudi po-kojni kralj Albert. Tu je bil postavljen visok katafalk. Ob strani stoje po tri visoke in debele sveče, ob vzglavju pa velik srebrni križ. Ob katafalku tvorijo po štirje oficirji častno stražo. Preden so krsto položili na katafalk, je kralj izrazil željo, da bi še enkrat videl svo-jo mrtvo soprogo. Ko so krsto odprli, se je kralj glasno plakajoč zgrudil ob krsti in poljubljaj njo, ki mu jo je neiz-prosna usoda tako nenadoma izrgala. Še le na prigovarjanje navzočega kar-dinala se je kralj toliko pomiril, da so krsto lahko zopet zaprli in položili na katafalk. Takoj nato so začeli mimo odra defilirati visoki dostojanstveniki, dočim bo občinstvo pripušeno še le jutri zjutraj.

Pogreb bo v torek

Dopolodne se je sestala vlada pod predsedstvom Van Zeelanda k izredni seji, na kateri je določila podrobnosti za pogreb. V sporazumu z dvorom je bilo sklenjeno, da bo pogreb v to-rek 3. septembra. Z dvora bodo prepe-li krsto v slavnostnem vozu v cer-kev Laeken, kjer je grobnica belgijskih kraljev. Ta voz je bil že zadnjič v uporabi pri pogrebu kralja Leopolda II.

Že danes dopoldne so se pričele ve-like priprave za pogreb. Ker pričaku-jejo, da se ga bo udeležilo mnogo vis-osebnosti iz inozemstva, so že danes rezervirali vse sobe po boljših hotelih ter začeli urejati prostore tudi v dvoru za sprejem zastopnikov raznih dinastij. Danes sta prispeli v Bruselj tudi svakinja pokojne kraljice, soproga ita-lijskega prestolonaslednika in njena mati. Za jutri je napovedan prihod švedske kraljice. Računajo, da se bo pogreba osebno udeležil predsednik francoske republike Lebrun, v imenu italijanskega kralja pa prestolonasled-nik Umberto. Iz vse Belgije so začele danes romati v Bruselj velikanske mno-žice, da se še zadnjič poklonijo mrtvi kraljici, ki so jo zaradi njene priljud-nosti in dobrotljivosti vsi ljubili in spoštovali. Računajo da bo pri pogreb-nih svečanostih navzočih milijon ljudi. Do pogreba bo ostala zaprta tudi sve-tovna razstava, o njeni nadaljnji usodi pa bo vlada sklepala še le po pogre-bu.

Državna razredna loterija

Zrebanje 27. avgusta 1935.

Din 2.000.— št. 62.043, 95.743.
Din 1.000.— št. 15.719, 15.738, 24.821, 24.826, 24.850, 24.897, 33.079, 46.186, 62.001.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Beleške

Gg. Marušič in Pucelj bosta še počakala

V sredo se je vršil v hotelu Metropol v Ljubljani sestanek najbližjih političnih prijateljev gg. Marušiča in Pucelja. Sesta-nek je otvoril dr. Marušič, ki je podal poročilo o političnem položaju in o takti-ki, sta jo vodila s prijateljem Puceljem po demisijski vladi g. Jevtiča. Za njim je po-ročal o političnem položaju še g. Pucelj, ki je pozival prijatelje, naj ohranijo mime živce ter hladnokrvno pričakujejo nadal-jnega razvoja dogodkov. Po obeh referatih se je razvila živahna razprava. Nekateri govorniki so ostro kritizirali postopanje, zaradi katerega je prišlo do nesporazuma v vodstvu napredne fronte v Sloveniji. Končno je bilo sklenjeno, da se skupina okoli gg. Marušiča in Pucelja zadovolji za-enkrat s tem, da čaka na nadaljni raz-voj dogodkov ter z njimi zvezano razči-ščenje političnega položaja. Med tem pa se bodo vršili razgovori v raznih smereh, da se ta skupina priključi teli ali oni fron-ti, ki se danes snujejo v našem notranje-političnem življenju.

Nezadovoljstvo v vrstah bivše SLS

Eden najmočnejših stebrov bivše kleri-kalne stranke v radovljiškem okraju je bil trgovec z lesom g. Vinko Resman v Rado-vljici. V zadnjem času pa se je splošno opa-žalo, da ni posebno zadovoljen z najnovej-šo politiko klerikalnih voditeljev. Sedaj je dal duška svoji nezadovoljnosti s tem, da je izstopil iz odbora »Prosvetnega društva«, oziroma »Prosvetne zveze«, katero funkci-jo je opravljal že dolga leta. »Kmetijski List« beleži to vest in zatrjuje, da je g. Resman odločil odborništvu v »Prosvetni zvezi« iz protesta proti temu, da je banska uprava razpustila bojevniško organizacijo in je mi-nistrstvo notranjih del dr. Kofošec odbil pri-tožbo proti razpustitvenemu odloku banske uprave. Naj bo povod za ta afront takšen ali dru-gačen, vsekakor je znatljivo, da se je gospod Resman, ki je bil na glasu kot zelo disci-pliniran somišljenik bivše SLS, odločil za ta korak.

Slovenski radikali v novi situaciji

Po vestih iz krogov bivšega glavnega odbora radikalne stranke ee bavijo ti gos-podje resno z mislijo, da bi ustanovili za Slovenijo paralelno organizacijo Radikal-skega združenja. Med njimi prevladuje namreč miselnost, da ne morejo kar tako zapustiti svojih starih radikalnih prijateljev v Sloveniji, ki so se izjavili za ra-dikalno stvar že takrat, ko je bila bivša SLS v največji opoziciji proti bivši ra-dikalni stranki. Ti krogi se sklicujejo pri tem tudi na tradicionalno zvestobo vod-stva bivše radikalne stranke napram strankinim pristašem in poudarjajo, da je baš ta zvestoba bila eden glavnih vzro-kov, da je prestala radikalna stranka la-hko vse, še tako težke preizkušnje. Po mi-šljenju teh krogov bi bilo potrebno usta-noviti v izvršnem odboru Radikalne za-jednice poseben referat za stare prijatelje iz dravske in drinske banovine, kjer se tudi pritožujejo stari radikali, da ee jih ne kliče dovolj na sodelovanje v novo ra-dikalno formacijo.

Tabor na Sv. Planini prepovedan

Obveščamo vse tovariše poverjenike, članstvo, narodno-obrambna društva in prijatelje našega pokreta, da je po-litična oblast bora koroskih legionar-jev, ki bi se imel vršiti v nedeljo, 1. septembra na Sv. Planini nad Trbovlja-mi, prepovedala.

Legija koroških borec v Trbovljah.

Šahovska olimpiada v Varšavi

Varšava, 30. avgusta. g. Po končanih pre-kijnih partijah je stanje po 17. kolu na-slednje:

USA 47 in pol. Švedska in Poljska 46 in pol. Madžarska 44 in pol. Češkoslovaška 44 (1), Jugoslavija 41. Avstrija 40, Argentina 38 in pol. Letonska 37 in pol. Francija in Anglija 33 in pol. Nato slede: Estonika, Fin-ska, Palestina, Litva, Danska, Rumunija, Ita-lija, Švica in Irsko.

V predzadnjem 18. kolu so bili naslednji rezultati: Argentina : Jugoslavija 1:1 (2). Poljska — Švica 3:0 (1), Danska — Leton-ska 1:0 (3), Avstrija — Francija 1 in pol : pol (2), Finska — Irsko 1:2 (1), Litva — Italija 0:2 (2), Estonika — Švedska 1:2 (1), Palestina — Madžarska 0:3 (1), Rumunija — USA 0:4, Anglija — Češkoslovaška 1:1 (2).

Smrtne obsodbe v Albaniji

Tirana, 30. avgusta. p. Preko sodišče v Fietiju je sredič priložilo razsodbo v pro-cesu proti drugi skupini obtožencev zaradi zadnje vstaje. Obsojeni so bili 4 na smrt, 15 na 101 leto ječe, 19 na 20 let ječe, 3 pa na 3 leta ječe. Oprošteni je bilo 7 obto-žencev. Danes se je pričela razprava proti tretji skupini obtožencev upornikov.

Zaroka v angleški kraljevski rodbini

London, 30. avgusta. d. Uradno je objavl-jena zaroka princa Henryja vojvode Glou-cesterskega, četrtga otroka angleškega kra-ljevskega para, z lady Alice Montagu-Douglas-Scott, hčerko vojvodskega para Buck-leuch in Queensberry. Zenin je bil rojen 31. marca 1900 v Sandringhamu, nevesta pa 26. decembra 1901 v Londonu.

Henry Barbusse umrl

Moskva, 30. avgusta. AA. Umrl je znani francoski književnik Henry Barbusse.

Italijani prekoračili mejo v Somaliji

in zasedli v ogadenski pokrajini okrog 7.000 kvadratnih kilometrov spornega ozemlja

London, 30. avgusta. č. Agencija »United Press«, Hearstovi listi in »Daily Telegraph« so objavili vest, da je italijanska vojska v Somaliji že pričela prodirati v sporno območje ozemlje v ogadenski pokrajini. Doslej so preko-račili italijansko mejo v dolžini 240 km in zasedli ozemlje, ki meri 7.000 kva-dratnih kilometrov. Italijanska vojska je zasedla vse področje okrog Ualuala ter kraje Lehore, Bati in Kardal. Vesti o kakem spopadu z Abesinci ni. Brž-koje se je abesinska vojska umaknila brez boja.

Iz Džibutija poročajo, da namerava-jo Italijani takoj po pričetku vojne z Abesinijo bombardirati džibutsko želez-niško progo. Po pogodbi med železniš-ko družbo in abesinsko vlado ima priti ta proga v primeru vojne pod abesinsko upravo, v kolikor teče po abesinskem ozemlju.

»Daily Mail« poroča iz Addis Abebe, da je pred dvema dnevnoma nastal pre-kolet v vremenu in da so neprestano deževje nadomestile kratke nevihte, kar kaže na konec deževne dobe.

Odhod angleškega brodnjaka z Malte

La Valetta, 30. avgusta (Malta) d. Ang-leško sredozemsko brodnjake je odplopo več-raj pod poveljstvom admirala Fisherja, ki je na krovu vojne ladje »Resolution«, na svoje drugo poletno potovanje. Namenje-no je v Port Said, kjer bo ostalo do 20. sep-tembra. To brodnjake bo kasneje zamenjeno z drugim pod vodstvom oklopnice »Reven-gue« ter se bo najprej vsidralo v Aleksan-driji.

Manevri italijanske mor-narice na Sredozemskem morju

Rim, 30. avgusta. p. Prihodnji teden bo na Sredozemskem morju veliki kombi-nirani manevri italijanskega brodnjaka in letalstva. Te vojne vaje naj bi se smatra-le kot protest na najnovejšo vojaško ukrepe Anglije na Sredozemskem morju. Prav več-raj je odpeljal iz Southamptona velik angle-ški transportni parnik »Nueralia« s tisoč vojakov, ki bodo nameščeni na Malto. Angle-ško letalsko ministrstvo je tudi odredilo ukinitev vseh dopustov angleških letalcev, njihovih častnikov in podčastnikov.

Danes so krenile skozi Suezki prekop proti vzhodu tri italijanske podmornice.

Pariz, 30. avgusta. g. »Matin« poroča iz London, da so sredič prispela tjakaj po-čila, po katerih je dobilo 60 italijanskih podmornic, ki imajo svoje oporišče v

Avgusti (Sicilia) blizu Malte, nalog. naj se takoj pripravijo za velike pomorske ma-nevre, ki se bodo pričeli prihodnji teden. Angleških pomorskih krogov te vesti ni-šo presenetile. Zatrjujejo, da je na obali Si-cilije zbrano tudi veliko zračno brodnjake. Vse te priprave Italije smatrajo v Londonu kot odgovor na to, da je Anglija zbrala močno brodnjake v Rdečem morju.

Velika parada italijanske vojske

Rim, 30. avgusta. w. Manevri italijanske vojske v severni Italiji ob avstrijski meji so končali. Osem divizij se je začelo danes zbirati v okolici Roncone, kjer bo jutri ve-lika parada, ki ji bo prisostvoval tudi ita-lijski kralj. Ministrski predsednik in vojni minister Mussolini bo imel pri tej priliki na vojake nagovor, ki mu pripisujejo tudi veliko politično važnost, ker se bo v njem ponovno dotaknil spora z Abesinijo in za-sedanja sveta Društva narodov. Njegov govor bodo prenašale vse italijanske radio-po-staje.

Balbo pri Mussoliniju

Rim, 30. avgusta. w. Maršal Balbo, ki se je sredič vrnil iz Pariza, je danes od-letel v Bolzano, kjer ga je takoj sprejel Mussolini. Ostal je pri njem nad eno uro. O čem sta razpravljala, ni znano. metrov v središču Evrope.

Obisk maršala Badoglija v Parizu

Pariz, 30. avgusta. p. Listi poročajo, da bo v početku septembra prispel v Pariz šef ita-lijskega generalnega štaba maršal Bado-glio, da vrne nedavni obisk šefa francoskega generalnega štaba generala Gamelina v Rimu. Maršal Badoglio bo načeljelv ita-lijski vojaški delegaciji, ki bo prisostvovala velikim francoskim jesenskim manevrom.

Japonska si pridržuje proste roke

London, 30. avgusta. č. Japonski zunanji minister Hirota je izjavil poročevalcu »Daily Telegraph«, da si Japonska pridržuje pro-ste roke glede italijansko-abesinskega spo-ra. Napram temu sporu bo zavzela svojo stališče, kakor bodo narekovala okoliščine.

Nemška zahteva po kolonijah

Berlin, 30. avgusta. d. »Völkischer Beob-achter« objavlja v svojem uvodnem član-ku zahtevo Nemčije po kolonijah, češ, če je Anglija priznala Italiji pravico do ko-lonij, bi morala ista pravica veljati tudi za Nemčijo, ker je nemogoče, da bi narod s 60 milijoni prebivalcev kakor nemški ostal omejen na prostor 180.000 kvadratnih kilo-

Imenovanje nove državne uprave razlašče-nih gozdov

Minister poljedelstva je v sporazumu z ministrom za šume in rudnike razre-šil dolžnosti dosežanjo državno upravo razlaščenih gozdov v dravski banovini in imenoval novo, v kateri so izključno sami

Za predsednika je imenovan šumski direktor inž. Cvetko Božič, za pravnega referenta dr. Logar, v odbor pa med drugimi Martin Šteblovič, posestnik s Šmartnega ob Paki.

Prva časna državna uprava razla-ščenih gozdov je štela deset članov. Med temi so bili tudi trije takratni na-rodni poslanci: inž. Fran Pahernik, Rasto Pustoslavšek in Milan Mravlje. Člani te uprave niso dobivali za svoje delo nobenega honorarja, pač so si smeli zaračunati eventualne potne stroške in za vsako sejo dnevnic po 160 Din. Izmed teh desetih članov sta upravljala svoj posel docela brezplačno bivša poslanca Fran Pahernik in Rasto Pustoslavšek, ki si nista zaračunala niti efektivnih potnih stroškov (pri ko-misijah na terenu), niti sta dvignila pripadajoče jima dnevnic po 160 Din za vsako sejo, ki sta se je udeležila.

100-letnica skladatelja narodne in državne himne

Prihodnji mesec bo v Dvorjah pri Cerkljah na Gorenjskem proslava sto-letnice rojstva skladatelja slovenske in državne himne, Davorina Jenka. Po krasno uspeli proslavi pesnika Sorskega polja Simona Jenka ne sme po svo-jem veličastju prav nič zaostajati pro-slava njegovega vrstnika, tudi Jenka, prav tako Gorenjca in umetnika Da-vorina Jenka! Pod vzhodjem zelenega Kravca, na obronku polji, zdaj dehte-čih po cvetoči ajdi, v idilični gorenj-ski vasi Dvorje nad Cerkljami stoji rojstna hiša slavnega moža, ob kateri so mu rojaki za stoletnico njegovega rojstva postavili dostojen spomenik. Ob priliki odkritja tega spomenika se bo vršila slovesnost, katere spored bo: ob desetih dopoldne bo v podruž-ni cerkvi v Dvorjah sv. maša s cerkve-nim govorom in ljudskim petjem. Po popoldanski službi božji v Cerkljah (nekako ob treh popoldne) se bo raz-vil iz Cerklj do spomenika slavnost-ni spoved. Pri odkritju spomenika bo govoril stolni dekan dr. Fran Kimovec. Sledil bo koncert Jenkovih skladb, na kar bo sledila ljudska veselica na vrtu Jenkove hiše. Društva in godbe, ude-

ležite se proslave v čim večjem števi-lu, pa tudi vsi, ki ljubite slovensko pe-som! Kakor je Davorin Jenko utrdil slavo Simona Jenka — Simona iz Praš, s tem, da mu je uglasbil več njegovih pesmi, tako utrdimo slavo obeh tudi mi s tem, da po proslavi pesnika Jenka proslavimo tudi spomin skladatelja Davorina Jenka iz Dvorij.

Katastrofalen požar v poljski vasi

Katovice, 30. avgusta. w. V vasi Ujsoce je nastal danes še iz nepojasnjenih vzrokov požar, ki je v kratkem času vpepel 60 po-sestnikov stanovanjske hiše in vsa gospo-darska poslopja. Zaradi pomanjkanja vode je bila reševalna akcija zelo otežkočena in je pogorela vsa vasa. Ljudje so si rešili sa-mo golo življenje, vse drugo pa je postalo žrtev plamenov. Zgorelo je tudi mnogo ži-vine.

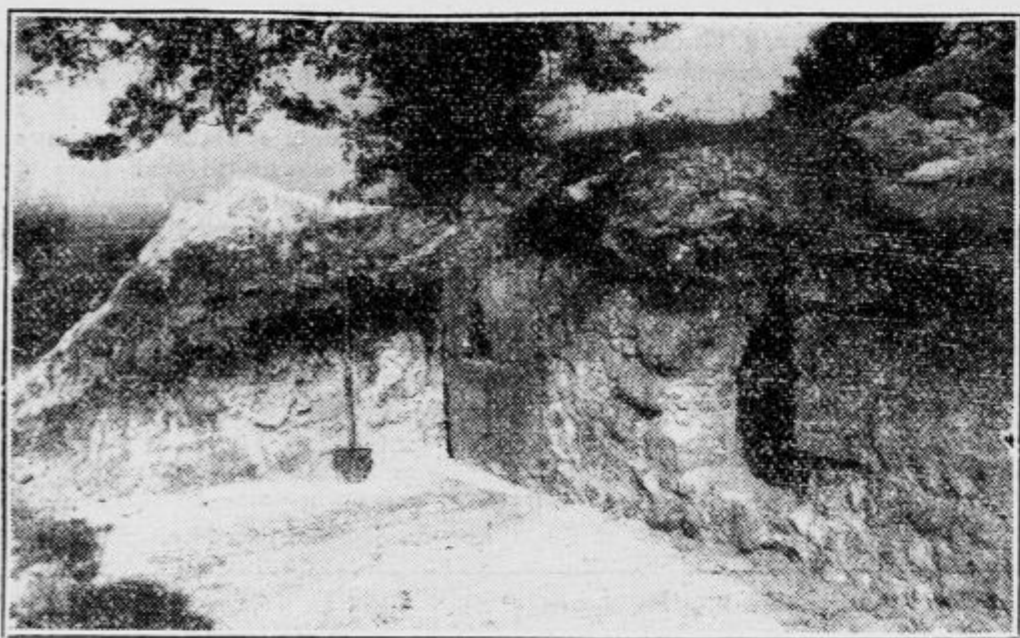
Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za danes: Pretežno jasno, velik porast temperature

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Arheologi v naših krajih

Ugledni znanstveniki iz raznih evropskih držav se bodo mudili v Jugoslaviji od 3. do 20. septembra — Zanimiva antična trdnjava v Velikih Malencih



Ljubljana, 30. avgusta.

Kakor je »Jutro« že poročalo, se bo 3. septembra začelo 6. študijsko potovanje arheologov, ki obiskujejo in proučavajo arheološka najdišča pod navskih držav. Lani so ugledni inozemski arheologi od 21. septembra do 1. oktobra obiskali področje od Budimpešte do Turn Severina. Letos bo začetek študijskega potovanja 3. septembra v Ljubljani. Priprave za ekscurzijo je izvedel ljubljanski vseučiliški profesor g. dr. Balduin Saria, ki bo lahko pokazal uglednim gostom tudi mnoge uspehe svojega arheološkega dela. Tako jih bo vodil v Velike Malence pri Brezicah, kjer je leta 1929 in 1930 odkopal pozno antično trdnjavo, letos pa s podporo banske uprave odkril njena, arhitektonska zelo zanimiva zapadna vrata, ki jih vidi dimo na sliki. Ta trdnjava je ščitila prehod čez Krko. Dolga je bila pol kilometra, široka pa nad 400 m. Z njo so v zvezi ostanki predzgodovinskih trdnjav (hallstattska doba) in tudi trdnjave na Krasu (Vrhnik). Zanimiva trdnjavska vrata bodo skušali konzervirati.

Profesor dr. Saria je prejel večeraj brzojavko iz Nemčije, da je Italija po posredovanju nemškega arheološkega instituta ekscurziji dovolila obisk najdišča na Hrušici in v Ajdovščini. Ta najdišča si bodo arheologi ogledali 4. septembra.

Po dosedanjem programu bo ekscurzija 13. septembra zaključena v Mariboru. Arheologi pa se bodo še od dalje časa mudili v naši državi. Od vodstva muzeja Nj. Vis. kneza Pavla v Beogradu so dobili namreč vabilo, naj si ogledajo tudi znamenita južno srbska najdišča Stobe in Skuppe. Iz Maribora se bodo arheologi odpeljali v južno srbske kraje in se

bodo tako mudili v naši državi do 20. septembra.

Ekscurzije se bodo udeležili: dr. Andreas Alföldi, vseučiliški profesor iz Budimpešte, dr. Janos Banner, vseučiliški prof. iz Segedina, dr. Gustav Behrens, prof. in ravnatelj rimsko germanskega centralnega muzeja v Mainz, dr. Gerhardt Bersu, ravnatelj rimsko germanske komisije nemškega arheološkega instituta v Frankfurtu, dr. Dehn, asistent dež. muzeja v Trierju, dr. Rudolf Egger, vseuč. prof. in ravnatelj avstrijskega arheološkega instituta na Dunaju, dr. Gizela Erdelyi, kustos madžarskega narodnega muzeja v Budimpešti, dr. Fritz Fremersdorf, ravnatelj rimskega in germanskega oddelka muzeja v Kölnu, dr. Georgine Juhasz iz Budimpešte vseuč. prof. dr. Ulrich Kahrstedt iz Göttingena, privatni docent dr. Harald Koethe, Bonn, Trier, dr. Lajos Nagy, privatni docent in kustos mesta muzeja v Budimpešti, dr. Stefan Paulovics, kustos narodnega muzeja v Budimpešti, svetnik dr. Reinhold Rau iz Stuttgarta, privatni docent dr. Richter iz Giessena, vseuč. prof. Ronald Syme iz Oxforda, dr. Ferenc Tompa, ravnatelj predzgodovinskega oddelka madžarskega narodnega muzeja v Budimpešti, dr. Albert Van Giffen, Eggers, ravnatelj arheološkega instituta na vseučilišču v Groningenu v Holandiji, vseuč. asistent dr. Kurt Willwieser z Dunaja, vseuč. prof. dr. Hans Zeiss iz Münchena, dr. Joachim Werner, asistent rimsko germanske komisije v Frankfurtu, dr. Reisz, zgodovinar iz Berlina, dr. Christ iz Stuttgarta, vseuč. prof. dr. Ferdinand Lang iz Debrezina in dr. Martin Schede, ravnatelj arheološkega instituta v Carigradu.

1811. Veliko žarenje je opozorilo soslednje gasilske čete na nevarnost in prihiteli so gasilci tvrdke Glanzmann & Gassner in tvrdke Schallgruber, ki so bili najizdatnejša pomoč mestnim gasilcem, nadalje so prihiteli gasilci od Sv. Ane, iz Loma, Bistrice, Kovorja, Krizev, Naklega, Dupelj in iz Kranja. 20 cevi je bruhalo vodo na streho in uspeh je bil vedno vidnejši. Množica na trgu si je kar oddahnila, ko je požar na sosednjih hišah popustil in pojmal tudi tam, kjer je začelo goreti. Po enournem gašenju je le še telo, a nevarnosti ni bilo več. Ogroženosti prebivalci so večino pohištva medtem spravili na varno.

Reševanje pa je bilo skrajno nevarno: prav ko je zapustil France Perko Razborškovo stanovanje, se je strop sesul z velikim truščem na tla II. nadstropja. Polagoma so se začeli gasilci sosednjih krajev vracati na domove, le domačini so ostali dalje na straži. Ko je začelo okrog 2. ponoči deževati, je bila vsaka nevarnost odstranjena.

Požar je bil nastal na južnem delu podstrešja, torej ne pri dimniku, marveč precej daleč vstran. Vsi gledalci so si bili takoj na jasnem, da gre za požig, zlasti še, ker je ogenj mahoma objel vse podstrešje. Sedanji lastnik hiše je Erik Giesman, ki sicer stalno biva na Dunaju, je pa zadnji čas v Tržiču. Ko so domači gasilci prihiteli k požaru, je hotel on prevzeti vodstvo akcije, česar mu pa niso pustili. A čim so pogasili ogenj, je lastnik šel lepo mirno domov, se preoblekel in hotel na planino. Orožniška patrulja ga je aretirala.

Gasilci so pri tem velikem požaru spet požrtvovalno dokazali, da so vredni simpatij in podpore. Rešili so

mesto pred veliko nesrečo. Škoda znaša okroglo 600.000 Din, je pa baje krita z zavarovalnino poldruga milijona dinarjev. A koliko je škoda na pohištvu prebivalcev, še ni ugotovljeno, iznaša pa vsekakor težke tisočake.

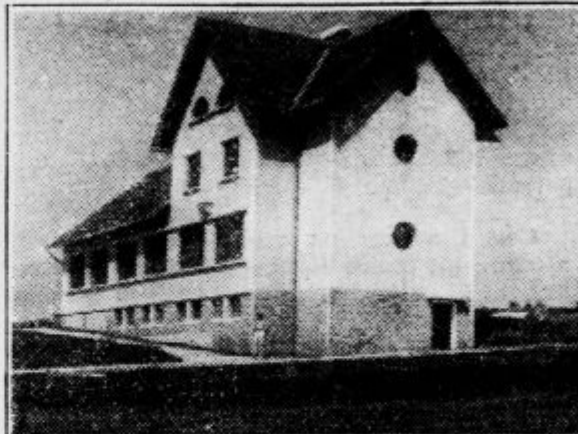
Štirje posestniki pogoreli

V Strihovcu pri St. Ilju je uničil požar veliko gospodarsko poslopje posestnikov Olge Ferik in posestnikov Janka, Alojzija in Stefana Putarja. Pesniški gasilci so takoj rešilo živino, pozneje je prispela tudi mariborska in šentiljska gasilska četa. Veliko gospodarsko poslopje je pogorelo do tal in znaša škoda okrog 80.000 dinarjev. Sumijo, da je ogenj podtaknila zlobna roka.

Šola, ki so jo gradili nad 20 let

Novo mesto, 31. avgusta

Jutrišnje nedeljo bo na Malem Slatniku svečana otvoritev in blagoslovitev nove osnovne šole, za katero so se domačini prizadevali že od leta 1913. dalje. Takrat je krajevni šolski svet kupil za šolo zemljišče pok. Rohrman. Parcelo pa so nato zamenjali za drugo, bolj pripravno, tik ob



državni cesti. Kmalu po odobritvi za postavitev šole je nastala svetovna vojna in zadeva s šolo je popolnoma zaspala in je spala do zadnjih let. Šele 1. 1929. je takratni predsednik krajevnega šolskega odbora posestnik Janez Fink iz Smolenje vasi, pokrenil celo zadevo z mrtve točke ter zahteval politično oblastvo za komisijski ogled. Da je bila postavitev šole nujna,

priča dejstvo, da bo šola posečala deca iz osmih okoliških vasi: Veliki in Mali Slatnik, Velika in Mala Cikava, Krka, Smolenja vas, Potov vrh in Sela pri Ratežu. Vseh je okrog 200. Vsi ti otroci so morali doslej hoditi v Šmihel po 4 do 8 km daleč. Pot je bila za otroke posebno mučno zlasti pozimi in ob deževnem vremenu, zato so tudi močno boleli.

Šola so pričeli graditi že 1. 1931. in so jo že takrat spravili pod streho v surovem stanju. Zaradi pomanjkanja kreditov pa je delo počivalo do letošnjega leta. Konec preteklega meseca so lepo stavbo, ki je delo domače stavbene tvrdke V. Vrhovnik, dogradili v zadovoljstvo vseh staršev iz imenovanih vasi. Šola je trirazrednica in je bilo prvotno zanjo proračuneno Din 543 tisoč. Zaradi opustitve nekaterih del pa so se stroški zmanjšali za kakih 100.000 D. Zasluge za dograditev šole ima kr. banska uprava, ki je po posredovanju sedanjega župana Šmihel-stoniške občine g. Josipa Matka nakazala 60.000 Din brezobrestnega posojila. Največjo skrb za šolo pa si je nadel sedanji krajevni šolski odbor, ki mu predseduje posestnik Josip Hren s Potovega vrha, dočim so bili prvi pokrenitelji za postavitev te prepotrebne šole v 1. 1913. pokojni posestnik Rohrman, šolski nadzornik Turk in pa vodja šole v Šmihelu, pokojni nadučitelj Gebauer.

Velike tekme vojnih letalcev

Povečan spored tradicionalnih letalskih prireditev v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja

Novi Sad, 30. avgusta.

Tekmovanje vojnih letalcev, ki se že nekaj let prireja redno 6. septembra na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra in ki je postalo že tradicionalno merjenje sposobnosti mladih vojnih letalcev, bo letos prirejeno v širšem obsegu. Program je razširjen zaradi tega, da pride do čim večjega izraza pomen teh vsakoletnih tekem, ki so preizkušnja za večje letalske tekme v državi in inozemstvu.

Letos bodo tekme trajale od 1. do 6. septembra in se že zdaj vršijo pri vseh letalskih enitvah potrebne priprave. Doselej so izbrali in določali tekmovalce posamezni zrakoplovni polki, letos pa bo vodstvo vojnega zrakoplovstva v Novem Sadu odbralo tekmovalce na podlagi poizkusnih tekem, ki bodo ta teden končane. Oni letalci, ki bodo dosegli prva mesta pri poizkusnih tekmah, bodo pripušeni k tekmoivanju v raznih skupinah od 1. do 6. septembra. Glavna točka velikih letalskih prireditev, za katero je kot darilo razpisal pokal Nj. Vel. kralja, bo tudi letos tekma vojnih dvosedelnih letal. Kakor prejšnja leta se bodo tudi letos vršile tekme borbenih enosedelnih letal in tek-

me šolskih letal. Teh dveh tekmoivanj se bodo lahko udeležili tudi rezervni piloti in izvidniki. Drugo nagrado za prvo tekmovalno skupino vojnih dvosedelnih letal je razpisalo vojno ministrstvo, prvo nagrado za drugo skupino poveljstvo vojnega zrakoplovstva, prvo nagrado za tretjo tekmovalno skupino pa naš Aeroklub. Slavnostna zaključitev tekem in razdelitev nagrad bo 6. septembra na aerodromu I. zrakoplovnega polka v Novem Sadu.

Vse tri kategorije naših vojnih letal bodo tekmoval v brzini. Dvosedelna letala 5. septembra na progi Novi Sad—Kraljevo—Mostar—Zagreb—Novi Sad v dolžini 1.045 km. Če bo slabo vreme, bo proga od Novega Sada preko Osijeka, Zemuna, Kragujevca, Kraljeva, Niša, Zemuna in Bele Crkve v Novi Sad, skupaj 913 km. Enosedelna letala bodo tekmovala tudi 5. septembra na 250 km. dolgi progi Novi Sad—Loznica—Zemun—Novi Sad. Istega dne bodo tekmovali tudi šolski avijoni na progi Novi Sad—Petrovgrad—Smederevo—Valjevo—Kragujevac—Zemun—Novi Sad in bo ta zračna proga dolga 496 km. V vsaki kategoriji bo po 7 do 12 tekmovalcev.

Na ta način bodo obleteli tekmovalci velik del države v dolžini 1.790 km zračne proge, v primeru slabega vremena pa bo zračna proga 230 km krajša. Poleg tega bodo 1. in 2. septembra tudi tekme v streljanju in bombardiranju iz letal, 3. in 4. septembra tekme izvidnikov in fotografov, tekme višinskega leta, akrobacij, itd. Tudi za te raznovrstne tekmovalne skupine bodo razpisane posebne nagrade.

600.000 Din škode po požaru v Tržiču

Sredi noči je pretila Tržiču enaka katastrofa kakor leta 1811 — Preiskava zaradi suma požiga

Tržič, 30. avgusta. Ze v sredo ponoči se je pojavil za dimnikom hiše Mally & Demberger na Glavnem trgu, kjer je nekoč bila veletrgovina čevljev, gost dim, ki je prebivalcem hiše povzročil nemalo strahu. Gasilci so k sreči hitro ugasili ogenj in so nato ostali vso noč na straži. Dopoldne so potem z dimnikarskim mojstrom Bedino preiskali dimnik in dognali, da je vse v najlepšem redu.

Sinoči ob pol 22. uri pa je zaklenkal plat zvona. Ljudje so preplašeni prihiteli na ulice. Oglasila se je gasilska sirena in strah se je še povečal, ko so zapeli tudi gasilski rogovi. Motorna brizgalna je bila hitro na dvorišču soslednje hiše in je začela omejevati ogenj, ki se je pošastno dvigal iz podstrešja

hiše Mally & Demberger. Glavni trg je bil ožarjen kakor podnevi, ljudje so se trumoma zbirali. Hiša stoji sredi trga in veže ves kompleks vse do Cerkvene ulice in do potoka Bistrice. Ko so plameni objeli vse podstrešje, so se že selili tudi na sosednje hiše, last župana Globočnika in gospe Pernetove.

Nastali so razburilivi prizori. Najbolj ogroženi sta bili stranki, ki stanujeta v II. nadstropju, in to tovarnar Ivan Razboršek, lastnik tvrdke »Jara« in Fran Uršič. Metali so pohištvo kar skozi okno, ne meneč se za besne curke, ki so jih bruhale tržiške motorke v goreče objekte. Pri vseh naporih pa divjanja plamenov ni bilo mogoče hitro omejiti in že je kazalo, da bo ves Tržič postal takšno pogorišče, kakor leta



Režiser Viktor Janson je zajel snov po delu Oskarja Straussa, čigar muzika krasno poživlja delo. V glavni vlogi pa nastopi slovita lepota Lil Dagover, njej ob strani je simpatični Edthofer v vlogi milijonarja, ljubavnik je Adolf Wohlbrück, ljubko hčerko glumi Marija Belingova, za zabavo skrbi večno nerodni Kurt Vesperman, lokavi Hans Junkerman pa je njegov družabnik. Filmu, ki je čez noč zmagal v vsej Evropi, je tudi pri nas zagotovljen uspeh.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

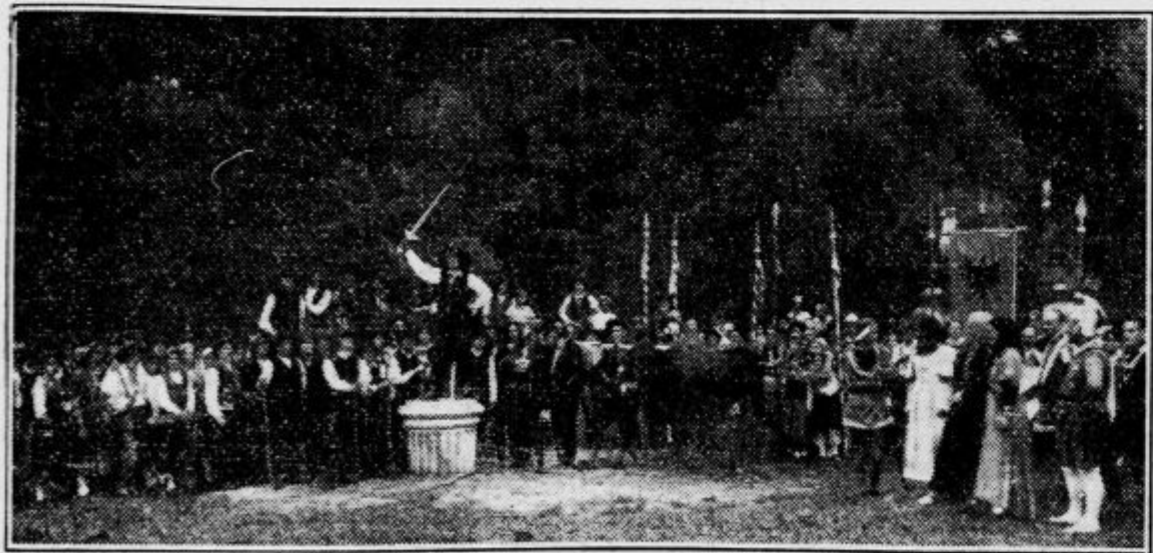
vzeti zjutraj na prazen želodec čašo

prirodno **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Poslednje ustoličenje pod krnskimi gradom

Zgodovinska slika, ki bo jutri uprizorjena



Zbor kmetov in plemičev ob knežjem kamnu, glavni prizor iz zgodovinske igre, ki jo bodo jutri uprizorili na Poljani pri Prevaljah

Zgodovina ustoličenja koroških vojvod je še malo raziskana. Poznamo letnične ustoličevanje in vemo, da se je prvotni obred ustoličenja zelo izpremenjal. Ustoličevanje je bila pravica vseh slovanskih rodov, a najdalje je ta obred živel v vojvodini Koroški. In to prav do leta 1414, ko se je dal ustoličiti čiti poslednji po starem običaju Habsburžan knez Ernest Zelezni Vojvodinja Koroška je v srednjem veku preživljala hude čase. Neprestane borbe so bile

gospodarskega in političnega značaja. Ze sama lega Koroške govori dovolj. Izhod do Jadranskega morja je bil že tedaj sen vseh, ki so hoteli postati močni.

Oton Veseli, avstrijski vojvoda, ki se je leta 1335. dal predzadnji ustoličiti, je storil to iz čisto sebičnega namena. Zavedal se je, kaj pomeni zanj in za njegovo oblast v težkem političnem položaju naklonjenost preprostega ljudstva. Ze naslednje leto je sledil obupen

boj za vojvodino Koroško med njim in Ivanom Českim. Celih pet let sta se bojevala med seboj. Posamezni grofje in plemiči so se borili na eni ali drugi strani. Drug drugemu niso mogli drugače do živga, ko da so požigali bajte in uničevali premoženje kmetom, ki so bili vdani sovražni stranki. V teh bojih je pomrlo na stotine kmetov, uničene so bile skoraj vse kmetije. Vmes je leta 1338. prišla nad deželo še druga nadloga. Kobilice so v velikanskih trumah uničile vso žetev in požrle travo do zadnje bilke. Deset let kasneje pa je zrušil potres novo pozidane kajže, velikanski plaz z Dobrača je podsl 11 vasi. Leto za tem (1349) je razsajala grozovita kuga, ki je pomorila na tisoče prebivalcev. Preplašeni od prestanih grozot so bežali ljudje zdoma in se skrivali po hostah.

Ko je nastopila mirnejša doba, so se preostali prebivalci vracali, plemstvo si je spet upalo odpreti vrata gradov. Kuga in vojna sta tudi plemstvu močno oslabil. Vajeni živeti v izobilju in pomehkuženji niso mogli prenesti vsega, kar je prišlo nad nje. Izžemali so preostalo bedno, kmečko ljudstvo in si skušali tako spet pomoči. Habsburžani so si pa s spretno politiko utirali pot do svojih političnih smotrov in so znali zatreti vsak odpor proti svoji moči.

In v tej nejasni borbi med državnim knezom in visokim plemstvom in cerkveno oblastjo se je raznešla vest: Habsburžan Ernest Zelezni, sin vojvo-

de Viljema, zmagovalce svojega brata Leopolda, se bo dal ustoličiti po starodavnem obredu in v slovanskem jeziku. To vkljub posmehovanju vsega dvora in odsvetom visokega plemstva.

To naj bi se zgodilo 18. marca 1414. leta.

Od vseh strani so prihajali ljudje. Iz Zilske doline, od koroških rek in jezer, kjerkoli je še prebivalo kmečko ljudstvo, je spet ponosno dvignilo svoje upognjene hrbte. »Po starodavnih običajih v našem jeziku se bo ustoličil in nam objubil staro pravdo!« Prihajalo je obubožano plemstvo, ki je upalo dobiti pri popoldanskem obredu na Gosposvetskem polju razne privilegije, prihajalo visoko plemstvo, ki je skušalo povečati svoj vpliv in se prikupiti knezu. — Prišel je knez Ernest z vsem dvorom in številnim spremstvom. Z njim je bil grof goriški, Henrik IV., predstavnik degeniranega plemstva, o katerem pravi tedanji zgodovinar Enej Silvi, poznejši panež Pij II.: »Bil je brez vzgoje in omike Živel je razuzdan, občeval je z zanikarnimi kmeti in se vlačil z razuzdanimi ženskami.«

Tako srečamo tri stranke, ki so se borile v letu 1414. za vpliv na Koroškem. Deželnega kneza Ernesta, salzburško cerkveno oblast in razpadajoče plemstvo. Zastopniki vseh treh nasprotnih, na videz složnih strank so se zbrali 18. marca pri knežjem kamnu pod krnskimi gradom. Kmečko ljudstvo je snet ponosno stalo pred tisto gospodo, ki ga je stoletja izmagovala

18. marca 1414. se je zgodaj zjutraj pričelo zbirati ljudstvo pod krnskimi gradom: »Skoraj po sto letih se bo dal spet ustoličiti knez!«

S prekritizanimi nogami sedi na kamnu Jurij Šater, kmet iz rodovine Edlingerjev, ki je poslednji ustoličil poslednjega kneza.

»Kdo je, ki se približuje v tako sijajnem sprevodu?«

»Deželni knez je.« odgovarja ljudstvo svojemu hercogu.

»Je li pravičen sodnik? Ali je svobodnega stanu? Je častilec in varuh prave vere?«

»Je in bo vedno!« odgovarja ljudstvo za kneza, ki stoji pred Šaterjem v kmečkem oblačilu.

In Šater izroči svoj sedež na kamnu, oblast v deželi, knezu Ernestu.

»Svobodno po svoji volji in v svojem jeziku dajemo knezu Ernestu vojvodsko oblast,« govori pred obredom ljudstvu. Za vola in kohilo, za 30 beličev, za svobodo in obljube ljudstvu izroči Šater knezu to oblast.

»Bauer, ich verstehe deine Sprache nicht, ich weiss nicht, was du willst,« mu odgovarja knez Ernest v zadregi. Ljudstvo strmi razočarano.

Henrik, grof goriški, mu pomaga iz zadreg. Počasi govori obredne besede v kmečkem jeziku, knez pa ponavlja za njim. Gospoda se posmehuje.

»Ljudje, zapojte hvalo Bogu! Dobili smo novega kneza, ki bo spoštoval svobodo in poštenje.«

Domače vesti

• Grobnica kumanovskih četnikov, Na Trgu kralja Aleksandra v Kumanovu bo zgrajena spominska grobnica padlih četnikov iz kumanovskega, kozjaškega in krivopalskega okraja. Projekt spomenika in grobnice je brezplačno izdelal inž. Vladimir Antonov. Grobnica bo zgrajena iz belga marmorja. Nad njo bo štirikotni stebel z marmornatimi ploščami, na katerih bodo imena padlih junakov. Na vrhu stebra bo kip četnika v naravni velikosti. Kip bo izdelal vojno-tehnični zavod v Kragujevcu. Višina grobnice in spomenika bo 7 m.

• Proslava 100 letnice rojstva Davorina Jenka, ki je bila določena za nedeljo 8. sept. v Cerkljah pri Kranju, je preložena na prihodnjo pomlad, da se bodo lahko izvršile vse priprave v takem obsegu, kakor zahteva sloves moza, ki je bil v kl. pokovici minulega stoletja eden naših naj večjih in najplodovitejših skladateljev. To reč v nedeljo 8. sept. (na Mali šmaren) ni proslave v Cerkljah pri Kranju.

• Vsem posetnikom narodnega tabora na Poljani pri Prevaljah sporoča akcijski odbor, da je tudi za prehrano vse preskrbljeno in ni v tem pogledu treba imeti nobenih pomislekov ali bojazni.

• Kongres gozdarjev. Gozdarji iz vse države se bodo zbrali 15. septembra na 29. rednem obnem zboru Jugoslovanskega šumarskega združenja. Združenje šteje sedaj 794 rednih članov, 79 ustanovitelj, 10 dobrotnikov, 3 častne člane in 175 podpornih članov. Na kongresu se bo razpravljalo tudi o 60letnici, ki jo prihodnje leto slavi hrvaško-slovansko šumarsko društvo, iz katerega se je razvila sedanja vsedrjavna organizacija gozdarjev.

• Narodne noše! Pri kongresu Jadranske straže bodo sodelovale narodne noše v velikem številu in s tem povzdignile slovesnost sprejema zunanjih delegatov v četrtke ob pol 17. uri in peštrost povorke 6. septembra dopoldne. Da bo pa organizacija prišlo velikanske udeležbe kongresistov mogoča, se narodne noše iz Ljubljane in podeželja vlnodno naprošajo, da prijavijo svojo udeležbo ženski sekciji Tyrševa cesta št. 1a-IV. pismeno ali osebno na danes in v ponedeljek od 17. do 19. ure. Vse informacije se daje istotam.

KAMILA KREMA

očisti kožo mozoljev, lisajev, vnetij itd. in jo ohrani čisto in svežo. V lekarnah, drogerijah, parfumerijah in trgovinah. Glav. zal. za Ljubljano »VENUS« pred pošto.

• Mesarski kongres v Zagrebu bo v ponedeljek in torek in obeta biti lepa manifestacija strokovne zavesti in solidarnosti. Udeležbo se za mesarji in prekajevalci iz vse države poleg gostov iz inozemstva. Za kongres velja polovična voznina pod pogojem, da kupijo udeleženci na odhodni postaji železniško legitimacijo za Din 5, ki naj jo dajo žigosati, in celo vozovnico, ki velja na podlagi legitimacije tudi za povratek. Udeleženci si bodo ogledali tudi zagrebški velesej.

• V zagrebškem gledališču so se duhoviti pomirili in je novi intendant dr. Sežica z uspehom dovršil prvo etapo svojega dela. Podpisane so pogodbe z vsemi igralci in ostalim osebjem in že v četrtrek se je pričelo redno delo v gledališču. Vneto preurejajo tudi razne gledališke prostore ter obnavljajo inventar.

• Vlaki za narodni tabor na Poljanah pri Prevaljah. Jutri bo peljal po službeni potrebi izreden vlak iz Maribora gl. kol. ob 7. uri ter pri povratku z odhodom iz Prevalj ob 19. uri. Opozarjamo običnost, da ima potniški vlak št. 611/512 odhod iz Ljubljane gl. kol. ob 0.45 ter iz Celja ob 4.30 v Mariboru gl. kol. zvezo na zgoraj navedeni izredni vlak za Prevalje. Istotako ima izredni vlak iz Prevalj pri povratku zvezo v Mariboru gl. kol. na potniški vlak št. 527, ki odhaja iz Maribora gl. kol. ob 21.40.

KATJA DELAKOVA ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8. VPIS DNEVNO OD 10-14

PRICETEK TEČAJEV 2. SEPTEMBRA

Besede, polne tragike in ironije, ki jih ob koncu obreda spregovori Šater ljudstvu, ki sprejme kneza medse, ga pelje med prepevanjem hvalnic Bogu trikrat okoli kamna, nakar se sprevod odpravi k slovesni službi božji v cerkev Gospe Svete.

Popoldanski obred na gosposvetem prestolu je zgolj fevdalnega značaja, nepomemben za preprosto ljudstvo.

Posomehovanju gospe odgovarja Ernest: »Potujmo v Sveto deželo. Tu smo se ustavili le gred. Svoje posle lahko rešujemo na poti.«

Ernest je bil previden. Uvidel je, da boj s plemstvom še ni končan, da postaja Salzburgu vera le sredstvo in pot do posvetne oblasti. In na jugu se je pričelo prav tedaj nevarno gibanje divjega naroda Saracenov, ki so po bitki pri Nikopolju leta 1396. pridri celo v sosedno deželo Kranjsko.

Spoznal je, kaj pomeni zanj in za utrditev njegove moči zaupanje preproste ljudstva. Zato se je dal ustoličiti.

Kmetje pa so bili zbegani. Zaradi revščine in prestanega trpljenja so mnogi zapuščali razpadle kajze in neobdelano zemljo, bežali v mesta, ki so tedaj nastajala. Spoznavali so svojo manjvrednost pred gospodo, ki je govorila drugačen jezik kakor oni in jih je le izkoriščala. Mnogi kmečki fantje so šli graščakom za hlapce in valpte, jemali so v zakon tujke in se kanili z njimi in njihovim jezikom prikupiti

• Iz uredništva. Gospod dr. Oton Ambrož je imenovan za dopisnika listov kon zorcija »Jutra« v Zagrebu.

• Dopust uradništva. Z odlokom predsednika ministrskega sveta je dovoljen dopust državnim namestencem, ki se udeležijo kongresa Jadranske straže in se jim dnevi od 5. do 8. septembra ne bodo šteli v letni dopust. Prav tako je z odlokom kmetijskega ministra dovoljen dopust udeležencem kongresa Jugoslovanskega veterinarskega združenja v Beogradu od 14. do 17. septembra. Ta dopust velja za uradništvo kmetijskega ministrstva in po dveh letih mu ustanov ter se ne bo šteli v redni letni dopust.

• Učiteljski praktični izpit. Učitelji pripravnički, ki po dovršenih petih letih službe niso položili praktičnega učiteljskega izpita ter so bili zato odpušteni iz državne službe, imajo pravico polagati izpit, četudi so odpušteni, ako dosele niso izpita že trikrat polagali. V prošnji za pristupitev k izpitu, ki naj jo naslovijo na ministrstvo prosvete, naj navedejo ko liko polagajo praktični učiteljski izpit in na kateri učiteljski šoli so ga polagali zadnjikrat. To je potrebno, da je olajšano iskanje njihovih dokumentov. Poleg tega naj vsak odpušteni učiteljski pripravnik, ki ima po tej odločbi pravico polagati praktični učiteljski izpit, naznači v prošnji kraj, kjer in banovino svojega sedanjega bivališča. O tem naj predloži tudi potrdilo občine.

Cenen odmor na otoku Rabu. Penzija »Keko« na otoku Rabu daje od 1. septembra t. l. dalje kompletno penzijo po Din 40.—, oziroma po Din 35.— dnevno v dependanci, ob najmanj 10 dnevnem bivanju. Za društva in skupine po najmanj 12 oseb so na razpolago skupna ležišča in se plača dnevno Din 25.— od osebe ob najmanj 14-dnevnom bivanju. Informacije daje uprava penzije »Keko« na Rabu.

• 40.000 litrov morske vode v Ljubljani. Za ljubljanski velesej smo včeraj pripe. lali iz Sušaka v Ljubljano 40.000 litrov morske vode, ki jo velesejem potrebuje za napolnitev ogromnih akvarijev, ki bodo razstavljeni v okvirju Jadranske razstave Akvariji segajo 27 m v dolžino in se nahajajo v temnem prostoru. Razsvetljeni so od zgoraj, tako, da dobi gledalec čaroben vtis iz življenja morskega živalstva. Morsko vodo filtrirajo posebne filtracijske naprave napolnjene z ogljem in peskom, sesalke povzročajo neprestano cirkulacijo morske vode, kateri se dovaja komprimiran zrak. Naprava, ki je zelo draga, bi dobro služila stalnemu morske-mu akvariju. V akvariju bodo živele svo- je skrivnostno življenje razne Aktinije, morski črvi, morske miši, polži, školjke, eipe, hobotnice, morske zvezde, korale, raki, ribe in kornjače. Tako velike razstave morskih živali, kakor jo bomo imeli v Ljubljani, nima Srednja Evropa, ne izven našega Jadrana. Razstava bo trajala od 5. do 16. septembra.

• O cestnem redu smo prejeli naslednjo pritožbo: Kot motorni vozač imam dnevno priliko opazovati, da se cestno policijski red v naših krajih, zlasti od Novega mesta do Bregane, nikakor več ne upošteva. Ob nedeljah in praznikih se na se ceste kolearsko dirkališče. Po tri in štiri drve v eni vrsti, vsak s tovarišem ali dekletom na kolesu, kar nevarnost pri srecanju na ovinkih še poveča. Če hušje se seveda, ko se kolone proti večeru deloma v pijanem stanju, vračajo. O svetilkah ni govora, levo, ali desno, jim je vseeno, in če se motoristu ali avtomobilistu še v zadnjem momentu posreči karambol preprečiti, stori to le njegova prisotnost duha in dobre zavore. Le malo bolje je z vozniki. Če je na desni malo gramoz, vozijo levo. Predpisane tablice ima le malokateri. Zrebrata se prosta in zaostajajo mnogokrat za kakim grmom ali v občestni detelji, dokler jih ropot bližajočega se avtomobila ali motorja ne preplasi, in že ga imaš kakor blisk pred prvim kolesom. Na pašnikih ob cestah se pase živina in konji, prešči tudi po cestnem jarku, medtem ko del črede mirno stoji na cesti. Skrajni čas je, da se temu neredu napravi konec.

• Vsak kdor potuje v časn od 5. do 16. septembra v Ljubljano, se lahko pelje za polovično voznino, če svoje potovanje veže z obiskom jesenskega veleseja v Ljubljani, ki bo od 5. do 16. septembra t. l. Pri nakupu vozne karte naj zahteva na postajni blagajni posebno železniško izkaznico, ki stane 5 Din. Če obišče potem velesejem, mu vozna karta velja za brezplačen povratek.

graščakom. Zavesti skupnosti ni bilo med razdvojenim, zbeganim narodom. Le to je bilo jasno: Gospoda govori jezik, ki ga kmet ne razume. Saj niti knez ni zazumel Šaterja pri obredu.

Oni, ki se je najbolj zavedal tragike poslednjega ustoličenja, je bil hercog Jurij Šater, ki je ustoličil zadnjega vojvodo. Poleg Matije Gubca, je on v vsej naši zgodovini najtragičnejša osebnost. Skušal je dati ljudstvu nove vere, novega upanja. »Združimo se med seboj, knez nam bo izpolnil obljube, ki nam jih bo dal pri ustoličenju, ne ker je pošten, ampak, ker se nas bo bal.« je govoril Šater ljudstvu. Toda ljudstvo ni bilo zmožno zahtevati stare pravde. To je bilo poslednje ustoličenje v slovenskem jeziku, ki je postalo sramotno nemškimi knezom. Sramovali so se grobega obreda, barbarskega jezika in raševinaste obleke. Iz te zgodovine, ki je za več ko za 600 let odločila tragično usodo našega naroda, je nastala Brenkova drama »Poslednje ustoličenje«, ki jo bo prvič uprizorilo jutrišnje nedeljo na Poljani pri Prevaljah ljudstvo Mežiške doline. Sodeluje 200 igralcev iz vseh slojev prebivalstva. Drama izide v kratkem v tisku. Moči ji je: »Ne gre le za to, da bi spoznali, kako je bilo. Ampak pred vsem, zakaj je bilo. Kako se rodi gorje namesto sreče, kako usiha narodu svoboda zaradi tistih, ki čast, poštenje, svojo dušo, vse, črtvjujejo strasti svojega udobja in oblasti.«

Zvočni kino Ideal
Danes ob 4., 7 in 9¼ uri zvečer
premiera eljajnega filma
smeha, zabave petja in šale
Evino orožje
Vstopnina: Din 4.50, 6.50 in 10.—

• Ljubitelji lepe knjige! Kadar Vas pot zanese v Ljubljano, ne zamudite stopiti v knjižnico »Tiskovne zadruge«, na Mikloševi cesti št. 16. I., kjer si lahko ogledate vse njene edicije. Tu gobje na vpogled njene ljudske romane, mojstre in sodobnike, slovenske pisatelje, knjige Slovenskih ipotov, mladinske knjige i. dr. Obenem izveste vse podrobno glede popustov in izrednih ugodnosti, tako da si lahko umislite tudi najrazkošnejšo biblioteko za svoj dom.

• Fotoaterji! O albumu »Naši kraji« je napisal v »Jutru« g. Karlo Kocjančič med drugim: »Ljubzen in živjetje v rodno grudo diha iz večine tih slik in ne-malo je med njimi mojstrovini, ki jo kažejo v njeni najvrednejši obliki. Škoda, da albumu specialno za fotoaterje niso pritalniki še kratkih tehničnih podatkov k posameznim slikam. A baš zato, ker prikazuje album neko minulo in takorekoč junaško dobo v naši fotografiji in ker je pri tem v dostojni meri vpošteval naj-boljše predstavnike, pomeni dragoceno, dokumentarno pridobitev za knjižnico vsakega slovenskega fotoaterja.« Album prinaša 87 slik v bakrotisku (g. Krašovec, Ravnika, Planinska i. t. d.) (Cena 30, na finejšem papirju 40 Din). Pri prevzemu 3 izvodov naravnost od založnice: »Razpečevalnica Tiskovne zadruge«, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16. I., 20% popusta.

• Redni vpis v dopisno trgovsko šolo v Ljubljani. Kongresni trg 2 II., se vrši od 15. do 25. septembra 1935. Predpisi se vrši ves mesec avgust. V DTŠ se lahko vpiše vsakdo. Pri Dopisni trgovski šoli se naučite doma, potom dopisovanja moderne je-zike, kakor: nemščino, francoščino, itali-janščino itd. dalje vse trgovske predmete kakor: knjigovodstvo, dopisovanje, steno-grafijo, računstvo itd., vse združene pred-mete, ki so potrebni za vodstvo zadrug. V svoji Dvoletni trgovski šoli pripravlja hkrati svoje učence za privatni izpit na Državni trgovski šoli. — Cene so znatno znižane. Začetek rednega šolskega leta i. oktobra.

• Velesejemске legitimacije so nepre-dorne in veljajo samo za dotično osebo, na katere ime so izstavljene. Ime in pod-pis morata biti izpisana s črnilom. Kar razpasa se je razvada, da mnogi odo-pajo velesejemске legitimacije svojim so-rodnikom, znancom itd. Zaradi tega trpi uprava velesejma, ki ima za vsako pri-reditev visoke izdatke, veliko škodo ne-upravičeni koristniki legitimacij pa imajo pogosto nevednost, ker jih kontrolni organi kaj hitro izsledijo. Tudi ob letošnjem-jeesejemskem velesejmu se bo izvajala kontrola, zato naj vsakdo zadrži legiti-macijo zase in je ne oddaja naprej, da se ne izpostavlja neprijetnim posledicam.

• Christoffov zavod, znani enoletni trgov-ski tečaj, Ljubljana, Dobrebranska cesta 15 vpišuje dnevno vse avgust in september. Vpisnina 30 Din, mesečna šolnina 120 Din. Pouk prične 1. oktobra. Zahtevajte brezplačni prospekt. Toplo priporočamo.

• Dijaški dom Kočevje, znani internat srednješolske omladine, ima prostih še ne kaj mest. Celoletna osebšina znaša 6.000.— Din. Prospekte pošilja na zahte-vo Dijaški dom, Kočevje.

• Racija na vino v Novem Sadu. Finančni organi so izvršili te dni vinski racijo pri vseh novosadskih gostilničarjih. Ugotovilo se je, da novosadski gostilničarji v splošnem ne točijo dobrega vina, v 40 gostilnah pa so našli tako slabo vino, da so poslali vzorce v preiskavo enološki postaji v Beograd, ker je očitno, da so se točile poltorbe, ki so najbrž tudi zdravju škodljive. Oblasti so v zadnjih tednih izrekle preko 200 kazni za radi ponarejanja in napačnega kvalificira-nja raznih vinskih vrst.

• Enoletni trgovski tečaj v Ljubljani. Kongresni trg 2-II. (Trgovski učni zavod) je dosegel v preteklih letih najboljše uspe-še. Zavod razpolaga z najmodernejšim programom, ki ga izvajajo samo prvovrst-ne učne moči. — Istotam se vrše razni več-erni, jezikovni, strojepisni, stenografski in drugi specialni tečaji. Zavod daje ustno ali pismeno vsa pojasnila brezplačno. — Priporočamo!

• Oblede obleke barva v različnih bar-vah in pilsira tovarna JOS. REICH.

Vsem, ki pridejo na kongres JS!

Oblastni odbor Jadranske straže je včeraj razposlal vsem ogrankom kongresne knjižnice, v katerih so podrobne informacije za ljubljanski kongres, in ki edine pooblaščajo lastnika k voznim ugodnostim. Kakor smo že včeraj be-ležili, imajo vsi člani JS četrtnsko voz-nino, nečlani polovično, zastavonoše s spremstvom pa se peljejo brezplačno. Zahtevajte kongresne knjižnice v svojih organizacijah JS. Lahko pa jih dobite tudi v pisarni oblastnega odbora JS.

Prijave se dnevno množijo, zlasti številne so prispеле poleg Zagreba in Splita — iz Sarajeva, odkoder pride ve-lika delegacija z gobjo, iz Osijek, Karlovca, Petrovgrada, pa tudi iz Šuma dije je vedno več prijav. Zlasti veliko je zanimanje med mladino in je doslej prijavljenih že okrog 200 mladinskih praporov. Ker bodo od drugod prispеле mnoge narodne noše, apelira Jadrans-ka straža na Slovence, naj se kongres-nih slavnosti udeležijo v čim večjem številu v narodnih nošah.

Da si bo lahko vsakdo čim bolj iz-popolnil znanje o Jadranu, bodo na ve-lesejmu tekli najboljše kulturni filmi o morju. Predstave se bodo vršile v paviljonu K. sleherno popoldne dva-krat, ob nedeljah tudi dopoldne. Ni dvoma, da bodo vzbudile mnogo po-zornosti.

Naši planinci na kongresu v Dubrovniku

Zveza planinskih društev Jugoslavije bo proslavila svojo desetletnico na kongresu planinskih društev od 1. do 9. septembra v Dubrovniku. Kongresa se bodo udeležili tu-di zastopniki planinskih društev iz ostalih slovenskih držav. Otvoritev kongresa bo v nedeljo. Dr. Brilej bo poročal o kulturnem delu planinarskih društev, g. Gračanin o tu-rističnem zakonu. Od 2. septembra do kon-ca so v načrtu razni izleti, tako na 1895 m visoki Orjen, na 2528 m visoki Durmitor na razne dalmatinske otoke, n. Lovćen in v druge kraje Dalmacije.

Zveza je v desetih letih plodonosno de-lovala. Požela je akcijo za pridobitev naraščaja. Tako šteje SPD v Ljubljani že 954 visokoškolskih in 825 srednješkolskih čla-nov mladinske skupine. Mnogo je napravila v propagandnem delu za obisk planinskih krajev Jugoslavije. Zadnji čas vrši zlasti živahno propagando za naše južne kraje. Zveza šteje 11 planinskih društev s 118 podružnicami. Vseh članov je 26.566, im-pozantna armada idealnih planincev in lju-

biteljev narave. Vsa društva premorejo 112 koč, ki jih je lani obiskalo 106.535 turistov. Ta številka pa je prenikaja, kajti mnogi tu-risti se niso vpisali v knjige, nekatera dru-štva in kočje pa tudi še niso poslane poročil. Najmočnejše društvo v zvezi je SPD s 8051 člani in 1779 pripadniki mladinske sku-pine. Drugo močno društvo je Hrvatsko planinarsko društvo v Zagrebu, ki šteje 7150 članov in ima 22 koč.

Zveza vzdržuje stalne bratske stike z Asociacijo slovenskih planinskih društev, ki ima stalno tajništvo v Krakovu. Glavni inicijator za ustanovitev slovenske organi-zacije in njen sedanji predsednik dr. Goestl je izdelal idealno zamišljen program, za izvedbo slovenske planinarske vzajemnosti, o čemer bo govorila tudi na kongresu v Dubrovniku. Kongresa se udeležijo častno številu slovenskih planincev, ki so danes že odpotovali iz Ljubljane s predsednikom zveze g. dr. Franom Planinškom na čelu. Tajnik zveze dr. Josip Pretnar je izdelal za kongres izčrpno, zanimivo poročilo.

• Neznana utopljenka. Pri št. Janžu na Dravskem polju so včeraj potegnili iz Drave neko žensko truplo, ki je moralo ležati že dalj časa v vodi. Truplo so pre-nesli v mrtvašnico v št. Janž ter ga na tamošnjem pokopališču tudi pokopali.

Iz Ljubljane

— Predsednik mestne občine Ljubljan-ske g. dr. Vladimir Ravnihar se je vrnil z dopusta in spet prevzel svoje posle.

— Maša zadušnica za blagopokojnim g. Franom Šukljutom, bivšim deželnim glavarjem na Kranjskem, se bo brala v župni cerkvi Marijane Oznanjenja, pr o.o. franciskanih v ponedeljek ob pol 8. zjutraj pri desnem oltarju sv. Križa.

— Koroški narodni obredi »Koroška občeta«, »Stehtvanje«, »Obični rej« in Rej pod lipo« vsi pristno slovenski obredi iz Zileške doline, se bodo vršili prvič v Ljub-ljani v nedeljo 8. sept. pop. »Koroška ob-četa« obsega naslednje posamezne točke: Konta, svatje se zbero in gredo pred ne-vestin dom po nevesto, nato odidejo proti cerkvi, vmes pa se morajo še odkupiti pri zapenjavki. Po izvršeni občeti bo »šte hvanje«: Fantje jezdiijo in zbijajo skaf, lo-vojo obroče in nazadnje venček. Kdor ga vjame, jezdeč v galopu, dobi naslov »šte-hovski mojster«. Zatem se vrši rej. Vse nadaljnj podrobnosti se slede. Občet s plesi in petjem in druge običaje Evrajajo koroški rojaki, ki prebivajo v naši sredi.

— Študentje se zbiraio. Pričetek šol-skega leta, ki se je približal, je prinesel tudi v zunanjo sliko Ljubljane nekaj nove živahnosti. Vpisovanje na srednjih šolah se prične sicer šele po prvem, te dni pa so se že vršili razni naknadni izpiti in dijaki z dežele so se pričeli vračati v mesto. Vče-ras je ob klasični gimnaziji v Gajevi ulici že razgibala tudi stara »konkurenca« vseh jesenskih velesejmov, tradicionalni dijaški semenj. Kupčije z rabljenimi šol-skimi knjigami so zavzele za zdaj sicer samo skromen, tih obseg, a ni dvoma, da bodo prve septembrske dni še vzcvetele, kakor so vsako leto doslej.

Gosp. Alfred Bernik se naproša, da takoj vrne fir-mi naročilne knjige in vzor-ce, sicer jih bo vrnil potem sodišča.

— Združenje trgovcev ponovno opozar-ja, da se vrši vpisovanje v trgov. nad-šolo 3. in 4. septembra od 9. do 12. in od 2. do 5. popoldne. Popravni izpiti se 2. septembra ob 2. popoldne. Istotako opozarja uprava, da so trgovine na roj-stni dan Njeg. Vel. kralja Petra II. ves dan zaprte.

— Pevski zbor Glasbene Matice, priče-ne z rednimi vajami v torek 3. septem-bra ob 20. uri. Za nove člane in članice, ki imajo dobre glasove, teoretično podla-go in veselje do resnega petja, bo vpi-so-vanje v ponedeljek, 2. septembra od 18. do 19. v sobi št. 6 Vegova ul. št. 7. Med-atom v zbor ne bo mogoče pristopiti.

— Za novo ureditev električnega omrežja. Delavci mestne elektrarne so včeraj končali prekopavanje hodnikov v Stritarjevi ulici in na Miklošičevi cesti, ki ga je mestna elektrarna uvedla v zvezi z zamenjavo istosmernega za izmenični tok, da bo v bodoče mogoča nemotena izmenjava kablov. K transformatorju na Marijinem trgu so to pot priključili elek-trične napeljave Mestnega trga, ki mu bosta v kratkem sledila še Stari trg in Florjanska ulica.

ZOBOZDRAVNIK SPECIALIST

Dr. Egon Bassin

ordinira od 9. septembra dalje

Gledališka ulica 4, telefon 28-98

nasprotni op. telefon.

— Pošta Ljubljana II. ne bo spreje-mala paketov od 3. septembra do preklica zaradi popolne preureditve uradnih pro-storov. Ostale posle poštne službe bo opravljala pošta ta čas v poslopuj carl-janske pošte, vhod ob koncu poštnega po-slopa. Občinstvo naj oddaja pakete na drugih ljubljanskih poštah, tudi ostale po-šiljke naj oddajajo stranke kar največ pri ostalih poštah, ker so nadomestni pro-stori pošte Ljubljana II. zelo majhni. Zo-patno uvedbo celotne službe pri tej po-šti bomo objavili.

— Zveza bivših salezijanskih gojencev na Rakovniku ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dne 15. septembra in ne 1. septembra, kakor je bilo prvotno ob-javljeno.

— Frančiškanka Marijine misijonarke, Gorupova ulica 17, imajo otroški vrtec, v katerem se otroci poučujejo v francoski Otroci, ki so prekoračili 7. leto starosti, lahko obiskujejo tečaje po 5 do 10 otrok skupaj. Vpisovanje se vrši 2. in 3. sept. od 9.—12. reden pouk se prične 5. sept. — Dijaki! Obiščite neobvezno knjižni-co »Tiskovne zadruge« na Miklošičevi c. št. 16. I. Tu si lahko ogledate številne edicije te založbe in dobite vsa podrobna pojasnila o izrednih popustih in drugih olajšavah, tako da si boste tudi Vi naba-vili lastne knjižnice.

— Umrl je na Kolodvorski cesti 53. g. Franc Komatar, nadpaznik bivše prislilne delavnice v poklju. Pogreb bo danes ob 16. Blag mu spomin, žalujočim naše iskrene sozaljce!

— Spremembe posesti. Avgusta je bilo izvršenih že več zemljiških transakcij. Ta-ko je posestnica Zora Rapetova, stanujo-ča v Vilharjevi ulici, prodala tiskarskemu strojniku Emanuelu Zagarju hišo št. 1 v Dravelski ulici za 446.000 Din. Družba ev. Cirila in Metoda v Ljubljani je pro-dala profesorju Antonu Koželju in njego-vi soprogi hišo št. 6 v Kopališki ulici v Trnovem za 140.000 Din. Kosara Otrinova iz Smedereva je prodala Lavoslavcu in Sa-ši Streklju hišo št. 35 v Knezovi ulici (Spodnja Šiška) za 200.000 Din. Unger Olga roj. Fodri v Ljubljani in njen sin Rudolf sta prodala upravitelju neke to-varne v Osijeku hišo št. 21 v Medvedovi ulici (Spodnja Šiška) za 375.000 Din.

— Putnikov posebni vlak na Dunaj. Za obisk dunajskega velesejma organizira društvo »Putnik« izlet s posebnim vlakom od 5. do 10. septembra. Poleg Dunaja si bodo izletniki ogledali Baden in Semme-ring, Kokenz in Rax. Voznja v III. r. od Ljubljane do Dunaja in obratno stane Din 302.—, a v II. r. Din 400.— Za nabavo potnega lista ni potrebno potrdilo o pla-čanih davkih. Prijave do 31. t. m. v Put-nikovi biletarnici, kjer se dobe vse ostale informacije.

— Jutri popoldne vsi na prireditvev društva »Tabor«, ki bo na vrtu restavracije »Pri levcu«. Petje, srečolov, ples, dru-zabne igre itd.

— V nedeljo in ponedeljek vsi na žog-nanje k Gradu v Kašeli. Prve pečenice poleg drugih dobrot. V nedeljo z avtobu-som izpred Mestnega doma ob 15. 16 in 18.30, v ponedeljek pa 14.30, 18.30. Povra-tek poljubni!

— France Rupar, morilec brata, bo od-dan v umobolnico. Vsej naši javnosti je ša v svežem spominu rodbinska tragedija, ki se je letos 6. maja odigrala v Zgornji Brezovici pri Rakinici, ki je posestnik France Rupar ustrelil svojega brata An-tona. Državni tožilec je Ruparja obtožil umora. Na razpravi pred velikim sena-tom pa se je izkazalo, da je Rupar dušev-no manj vreden. Obravnava je bila pre-kinjena in senat je sklenil, da Ruparja preiščeta psihiatra. Ta dva sta sedaj ugotovila, da je Rupar nevračunljiv. Zato je državni tožilec obtožbo umaknil in predlagal, da sodišče na prihodnji obrav-navi v smislu § 110 k. p. sklepa o tem, če se Rupar odda v očiuvalni zavod ali pa pusti domov pod strožjo nadzorstvo.

— Prisiljenke v begunjski kaznilnici. Vsa sodišča v Sloveniji so letos do konca avgusta obsodila 10 žensk v prisilno de-lavnico, ki se nahaja v kaznilnici v Be-gunjah na Gorenjskem, kjer so za pri-siljenke adaptirani posebni prostori in delavnice. Druga leta je bil dotok prisil-jenke večji, tako jih je bilo lani 37 novih predamskih 45 in l. 1932. pa 44 prisiljenk. Poprejšnja leta pa je število v prisilno delavnico obojenih bilo nad 70.

Iz Celja

— Narodni tabor na Poljani pri Preva-ljah. Klub koroških Slovencev, pododbor v Celju sporoča, da vozi na narodno proslavo na Poljani pri Prevaljah poseben vlak iz Maribora. Železniška zveza je tale: V ne-deljo 1. septembra ob 4.30 zjutraj odhod iz Celja z rednim potniškim vlakom proti Mariboru. Iz Maribora odpelje okrog 7. po-seben vlak v Prevalje, kamor dospe pravo-časno na proslavo. Povratek ob 19. iz Pre-valj preko Maribora, prihod v Celje ob 23.23. Voznja tja in nazaj stane 45.— Din. Vozni listek na celjski postaji si kupi vsak sam. Zahteva pa naj nedeljski vozni listek, ki velja potem za brezplačen povratek. Kdor pa se želi peljati z avtobusom, naj se ogla-si najpoznejše danes do 12. v pisarni Mo-horjeve tiskarne v Celju. (Cena 30 do 45 Din).

— Obnova centralne kurjave v bolniš-nici. Centralna kurjava v glavnem poslop-ju celjske bolnišnice je bila zaradi zasta-relosti in izrabljenosti že več let tako ne-gostatna, da se posamezne bolnišniške so-be niso dale primerno zagreti, kljub ne-primerno visoki potrošnji premoga. Da se odpmore temu velikemu nedostatku in omogoči tudi za zimске mesece nemoten obrat v bolnišnici, se je po načrtih teh-ničnega oddelka banske uprave začelo te dni instaliranje nove moderne centralne kurjave, ki obsega za enkrat samo glavno poslopje bolnišnice. Za pozneje je zamišljena izgradnja nove centralne kotlarice in kurilnice, na katero bi se priključili vsi objekti in paviljoni bolnišnice. In-stalacijs

Krmarjeni valovi

Zanimive novosti brezžične tehnike

V zadnjih letih si je brezžična tehnika osvajala čedalje širša valovna področja. Najprvo je segla do takozvanih metrskih valovih od 1 do 10 m, ki bodo imeli velik pomen posebno za televizijo. Nove nemške televizijske postaje, ki se naglo približujejo prenašanju na daljavo 100 km, uporabljajo n. pr. kakšnih 7 m dolg val. Sedaj pa je družba Telefunken javno nastopila s centimetrskimi valovi, ki so krajši nego meter in daljši nego 9 cm.

Ti valovi imajo izredno zanimive lastnosti. Njih ne najmanj pomembno svojstvo je tudi to, da se dajo združiti kakor svetlobni žarki ter potem pošiljati v čisto določene smeri.

V okolici Berlina pri Müggelskem jezeru so delali pred dnevi z njimi poskuse, h katerim so povabili tudi novinarje. Pokazalo se je, da se dajo ti valovi tako natančno usmeriti, da je mogoče obratovati z več oddajniki ob istem času in sicer tako, ne da bi motili drug drugega. Mogoče je bilo celo oddajati z različnimi oddajniki iste valovne dolžine v razne smeri. Tudi pri tem postopku ni bilo nobenih motenj. Kakšen pomen ima to za poročevalsko in govorniško službo med dvema krajema, si lahko mislimo.

A decimeterski valovi odpirajo še druge možnosti, kar se je tudi pokazalo pri teh poskusih. Oddajna postaja na

bregu je stopila v zvezo z neko ladjo, ki je potem lahko natančno vozila ob usmerjenem žarku. Krmariti so ga morali pač tako, da je ostal glas v zvočniku sprejemnega aparata na ladji nespremenjen. Čim bi samo za malenkost krenil iz usmerjenega žarka, bi sprejem seveda oslabil ali se celo prekinil.

Na ta način bo mogoče z absolutno zanesljivostjo pilotirati ladje in letala v megli in ponoči v pravo smer. To so delali sicer tudi doslej, čeprav z daljšimi valovi, a prednost decimeterskih valov je v tem, da imajo še posebno izrazito usmerjevalno sposobnost in da tudi zelo razširjajo območje uporabljenih valovnih dolžin, kar je nujna potreba zavoljo neprestano rastočega brezžičnega prometa. Zelo velika ugodnost je nadalje ta, da zahtevajo le majhne in priročne oddajnike ter sprejemne aparature, to predvsem tudi zavoljo novih, zelo majhnih cev, ki pa imajo ogromno zmogljivost.

Ti so se že vrnili iz Afrike



Generalni tajnik fašistične stranke Starace se je dal v Napoliju fotografirati z otroci italijanskih državljanov, ki so zapustili Abesinijo

Izginole kulture v Tanganjiki

Neslutene najdbe pod razvalinami, ki jih je prerasl drevje in grmovje

Britske oblasti v Nairobiu, glavnem mestu Kenje, so vedele že dalj časa o pripovedih domačinov v ozemlju Tanganjiki, da je stalo pred mnogimi tisočletji v bližini današnje zamorske vasi Nguruku veliko mesto, prestolnica mogočnega kraljestva, ki si je znalo podjarmiti tudi belokožce in je dobivalo bele sužnje daleč iz severnih dežel. Temu pripovedanju pa niso posvečovali mnogo pozornosti. Smatrali so vse skupaj za legende brez podlage. Sedaj pa je skupina britskih arheologov v neposredni bližini navedene vasi v rešnici odkrila ostanke velikega mesta. Njegove razvaline so deloma odkopali.

Te razvaline so bile popolnoma pokrite z drevesi in grmovjem, zato jih do danes niso mogli videti. Mogočni zidovi so stali

v dolini Rift, v bližini danes ugaslega ognjenika, ki ga Masajci imenujejo Božo goro. Zdi se, da je podobno kakor v Pompejih nenaden zbruh tega ognjenika v pravadnem času zasul mesto, ki so nanj potem stasoma pozabili, v kolikor se ni ohranil spomin v legendah. Našli so mnogo obklesanih kamnov, nadalje ostanke zidov in poslopij, ki so bila zgrajena brez ometa. Zelo malo je razbijar. Te predstavljajo pred vsem afriške živali, med njimi krokodile, ki jih v teh krajih danes ne poznajo več. Že pred nekoliko leti so odkrili 6 milj od tega mesta tlakovano cesto, ki si je takrat niso znali razložiti. V zvezi z novimi najdbami je dobila seveda svoj pomen.

Abesinija sama izdeluje municijo

Obnovili so staro tvornico, ki bo proizvajala strelivo za abesinsko vojsko

Poročevalec nekega londonskega lista poroča, da so v Addis Abebi spravili v obrat staro tovarno za municijo, ki že dolgo ni več delovala. Poslopje ima eno nadstropje in meri v dolžino 60 m, v širino 20 m. Priključena so mu še tri manjša poslopja. V neposredni bližini municijske tvornice je stara lesenjača, kjer so nekoč usmrčali vsak petek izdajalce, razbojnike in morilce.

Poročevalcu je uspelo pregovoriti strano, da ga je pustila v tovarno. V njej je

videl ogromen, star parni stroj na kolesih, ki daje pogon za vso tovarno. Ostali stroji so vsi demontirani in mehaniki se sedaj trudijo, da jih spravijo v red. Vsako podrobnejšo informacijo so radovednemu časnikašu odkrili, zvezdel pa je, da obratuje podobna naprava v Abuju, dan hoda od Addis Abebe proti južni strani. Tajinstven britski stotnik po imenu West je baje v zvezi z izdelovanjem municije, vendar ni mogel časnika o tem nič natančnejšega zvedeti.

Trije grami radija

Kakor poročajo iz Jachimova, bodo tam letos pridelali 3,3 gr radija, kar povsem ustreza pričakovanju. Uranovih barv bodo izdelali 18.000 kg, poleg tega bodo dobili še manjše količine raznih radioaktivnih ostankov.

Devetsto ovac zgorelo

Na velikem posestvu v bližini Veranillesa je nastal požar, ki je uničil vsa gospodarska poslopja. V hlevih je zgorelo 900 ovac in cenilo stvarno škodo na pol milijona frankov.

Abesinija se pripravlja na vojno



Rezervisti in prostovoljci se zbirajo v Addis Abebi, da jih uvrste v armado. Vsek je princel s seboj svojo puško.

Knjižnica svetovne vojne

Na univerzi v Stanfordu v Zedinjenih državah so otvorili knjižnico, ki je posvečena izključno problemom, ki jih je vrgla na površje svetovna vojna. Pobudo za osnove knjižnice je dal bivši prezident Hoover. On je tudi podaril ustanovi osnovno glavno v znesku 50.000 dolarjev. Gradivo, ki ga je knjižnica doslej zbrala, je kaj svojevrstno in brez para na svetu.

Zakaj še niste član „Vodnikovih družbe“?

Strela iz zemlje

V Kiskunhalazu na Madžarskem so imeli te dni čuden naravni pojav, ki se tam zgodi vsakih deset let. Ves kraj se je prestrašil od nenadnega silnega potoka. Sprva so mislili, da je nastala eksplozija v nekem milnu, potem pa so ugotovili, da gre za sprožitev zemeljske elektrike, pri čemer se je dvignil blisk strmo proti nebu. Strokovnjaki pravijo, da se v zemlji pri Kiskunhalazu na še nepojasnjen način nabira elektrika, ki potrebuje približno desetletje, da se sproži.

Kraljica otokov Tonga

Kakor poročajo iz Melbourne, je na potovanju tja hudo zbolela kraljica Salot, vladarica otoka Tonga v Tihem oceanu. Spraviti so jo morali v bolnišnico v Sydneyu, kjer so jo z uspehom operirali. Kraljica Salot slovi tudi po tem, da meri v višino 2 m.

Smrtna klofuta

V Iglesu pri Solnogradu je neki Alois Forchner v prepričavo zavoljo neke malenkosti prisilil nekemu gimnazijcu takšno zaupništvo, da so morali dečka spraviti v bolnišnico. Dan nato je gimnazijec umrl zavoljo krvavitvenja v možganih. Forchnerja so aretirali.

Sestanek abesinskih veljakov



Abesinski vojaški dostojanstveniki, ki imajo v Addis Abebi neprestano posvetovanja, so se dali fotografirati pred spomenikom pokojnega cesarja Menelika

Dijonski Landru

Prijeli so enega najstrašnejših zločincev zadnjih desetletij

Policija v francoskem mestu Dijonu je aretirala starega potepuha, ki je pri zaslišanju priznal, da je izvršil številne težke zločine. Pravi, da je umoril 16 žensk in da je bil pajdaš množstvenega morilca Bacherja, ki so ga l. 1898. obglavili v Boursu en Bresse in ki mu je bila specialiteta moritev ovčarjev.

Policija tem navedbam aretiranca glede števila njegovih žrtev ne verjame preveč, vendar pa sklepa na podlagi raznih indicij, da ima v resnici večkratnega morilca žensk pred seboj. Njegova aretacija se je izvršila na podlagi anonimne ovadbe, ki je obtožila moža, da je pred štiridesetimi leti ustrelil v mestecu Yenne nekega gostilničarja.

Takrat so sklepali, da je ta gostilničar izvršil samomor, a na podlagi aretirancevih izpovedi je postalo sedaj jasno, da je šlo za umor iz maščevanja. Dijonski Landru je, kakor rečeno, priznal, da je umoril poleg tega še 16 žensk. Povedal je njihova imena in točno opisal vsak primer, na kako grozoten način je končal svojo žrtev. V petih primerih je policiji uspelo ugotoviti, da so v resnici izginile ženske v skrivnostnih okoliščinah. V vseh primerih gre za dejanja, ki so se zgodila pred večjim številom let. Policija bo sedaj za vsak primer posebej po potepuhovih navedbah poskusila izkopati njegove domnevne žrtve. Vsekakor je videti, da je prijel enega najstrašnejših zločincev zadnjih desetletij.

Z dragulji v grob

Karijera ameriškega selfmademana — Od pikola do zbiratelja draguljev

V New Yorku so pokopali te dni milijonarja Jamesa B. Bradyja, ki so ga šteli med najbolj znane originale Zedinjenih držav. Mož je bil selfmademan v pravem pomenu besede.

S štirinajstim letom je začel kot pikolo, potem je bil po vrsti tekač, trgovski agent in prodajalec starega železa. S 36. letom je bil »debeli Jim«, kakor so ga imenovali, že lastnik več tovarin in velikih trgovin. Boril se je žilavo in po desetih letih je spadal že med prav bogate Američane ter se lahko postal zasebnik.

Od tega trenutka dalje je imel samo eno strast: zbirati je dragulje. Njegove roke so bile dobesedno obložene s prstani, dragocene verižice in obeski z dragimi kamni so mu dajali videz po-

tujoče draguljarske trgovine. Navzlic temu pa je bil med ljudstvom zelo priljubljen, ker je bil zelo dobrega srca in je izdajal velike vsote za reveže. Vsek dan so ti njegovo hišo naravnost oblegali. Ko je nekoč zbolel in so ga dali v bolnišnico, je to enostavno kupil in jo določil za brezplačno sprejemanje revnih pacientov. V svoji oporoki je vse svoje imetje poklonil dobrotelnim svrham, samo od svojih draguljev se ni mogel ločiti niti po smrti in je določil, da mu morajo dati vsaj najlepše v kredo. Tako so tudi storili.

Naročite — čitajte ZIVLJENJE IN SVET

Pogled na zemljevid — vzrok smrtne nesreče

Pokojna belgijska kraljica Astrid je bila vzgojena za trdo vsakdanje življenje — Izučila se je vseh gospodinjskih del, stregla pa je tudi kot običajna bolničarka štiri mesece v bolnišnici



Iz srečnih dni nesrečne belgijske kraljice Astrid: kraljeva soproga se peljeta v gala kočiji skozi Liege, kjer ju prebivalci navdušeno pozdravljajo

Iz Luzerna poročajo o avtomobilski nesreči belgijske kraljeve dvojice še naslednje podrobnosti:

Kralj Leopold in kraljica Astrid sta bila v četrtek namenjena na izlet v planjine. Kralj je sedel ob volanu odprtega težkega ameriškega voza. Poleg njega je bila kraljica, zadaj pa sofer. Za kraljevim avtomobilom je vozil še drugi avto z nekaterimi članji dvornega spremstva. Družba je bila opremljena za izlet v planjine.

Nesreča se je primerila na odprti, ravni,

gladko asfaltirani cesti. Kralj je vozil s hitrostjo 80 km na uro. Kakor je kralj sam izjavil, se je nesreča primerila na ta način, da je kraljica Astrid želela videti zemljevid, s katerega je hotela razbrati smer vožnje ob Vierwaldstätter jezeru, ki ima podoben zvezde. Kralj se je sklonil naprej, da bi kraljici razložil položaj in ta nepazljivost je zadostovala, da je izgubil oblast nad krmilom. Z velikansko hitrostjo se je vozilo odbilo v stran, prijetelo v neko hrusko, ki se sklanja posebno nad cesto. Kraljica je udarila z vso silo v drevo. Sunk je bil zmečkal prsnik, počila pa ji je tudi lobanja. Avto je drvel še naprej, se zaletel še v drugo drevo, vrget kralja na travo, nato pa zapeljal s soferjem proti jezeru, padel v vodo in se ustavil. Sofer se je sam izkobilacil iz jezera, ki je na tem kraju komaj 70 cm globoko, avto pa so potegnili iz vode proti poldnevni.

Takoj po katastrofi se je dvignil iz kraljevega avtomobila oblak dima. Kralj je bil po nesreči tako zmeden, da ni mogel rekonstruirati dogodka. Vendar je vstal, poklical kraljico, jo ogovoril, objel in jo položil na travo, kjer je kmalu izdihnila. Ljudje, ki so na kraljev klic na pomoč prišli na kraj nesreče, niso ugenili, kdo so ponesrečenci. Nihče ni slutil, da je mrtva dama belgijska kraljica, kajti suverena sta živela v Švici pod imenom grofa in grofici de Rhyt. Šele po katastrofi se je razvedelo, da sta se ponesrečila vrhinja predstavstva belgijskega kraljevega doma.

Iz življenja kraljice Astrid

Pokojna belgijska kraljica ni bila hči švedskega kralja, marveč samo njegova sorodnica. Njen oče je bil švedski princ Karel, vojvoda Gotlandski, njena mati pa danska princesa Ingeborg.

Mati je vzgajala princeso Astrid za praktično življenje, ker ni nikoli računala s tem, da bi utegnila nositi krono. Hotela je iz nje napraviti samostojno damo, ki se bo v primeru potrebe preživljala z lastno močjo. Zato se je morala pokojna kraljica privaditi vseh gospodinjskih del. Zna la je kuhati, pa tudi gospodinjstvo je vodila kakor to dela družinska mati z najskromnejšimi dohodki. Mati jo je dala izučiti za šiviljo, ki si je vse obleke šivala sama. Celo perilo je morala oskrbovati sama. Na koncu te trde življenske šole je morala princesa Astrid še v tečaj za dojenčke, nato pa je bila štiri mesece bolničarka v zavodu, kjer je vstajala že ob petih zjutraj. Vsa groba dela je morala lastnoročno opraviti kakor druge strežnice.

Ob nekem bivanju v Spaaju je postala belgijska kraljica mati Elizabeta pozorna na mlado švedsko princeso in v marcu 1926 je odpotovala s svojim sinom, princem Leopoldom v Stockholm, kjer sta se pozneje zakonca prvič videla in seznanila. Še tisto poletje je prišla princesa Astrid v Belgijo, kjer je bila gostja belgijskega kralja in kraljice. V septembru je bila za roka, sledila je civilna poroka v Stockholmu, nato pa še poroka po cerkvenih obredih v cerkvi sv. Gudule v Bruslju. Princesa Astrid je morala ob tej priliki prestopiti v katoliško cerkev, kajti po rodu je bila luteranka.

A NEKDOTA

Jakob Grimm, oče tudi pri nas znanih pravljic za otroke, je bil samec, njegov brat Wilhelm pa je bil oženjen. Ko so izšle pravljice pod imenom obeh bratov, so Jakob Grimm vprašali, kateri izmed njiju je uspešnejši in spretnější pripovedovalec pravljic. Jakob Grimm je dejal: »Seveda moj brat Wilhelm, kajti on je oženjen in ima tri otroke.«

VSAT DAN ENA



Zdravnik: »Ne, ne tega nisem zahteval od tebe! Pokaži mi samo jezik!«

(Politiken)

S P O R T

Jutri prvi „derby“

Po podsavzemnem in državnem prvenstvu je zavladalo na naših nogometnih igriščih zatiše. Zaznali so si počitnice igralci, pa tudi publiki je oddih prav prišel. Toda predolgo tak preludek ne sme trajati, bil bi v škodo formi naših igralcev, a tudi občinstva ne kaže predolgo držati izven igrišč. Kontinuiteta ne sme ne z ene ne z druge strani trpeti, sicer bo v škodo splošnosti.

Pred startom v novo sezono so na mestu močnejše prireditve, da se preskusijo razpoložljive moči. Te priložnosti se bodo gotovo poslužili sodelujoči na nedeljskem nogometnem sporedu v Ljubljani. Cesar referent nogometne sekcije ne bi tvegal v odprti sezoni, sme brez skrbi poskusiti v srečanju, v katerem ne gre za prvenstvene točke.

Toda tudi v tem pogledu ne bo najbrže velikih sprememb. Srečanja med Primorjem in Ilirijo spadajo med one prireditve, ki niso nikoli, tudi če ne gre za pike, do one mere prijateljske, da bi se razbremenili v 90-minutno igranje na igrišču, brez velikih naprezanj, brez ozira na končni rezultat. Narobe, neglede na značaj igre, so tekme Primorje — Ilirija vedno napete, vedno izrazito borbene, kakor drugače spričo danih pogojev niti ne more biti.

V nedeljo se bomo torej preselili s Save, z Ljubljane in z drugih kopališč, za katerih obisk je letni čas že itak nekam pozen, zopet na nogometno igrišče, začenja se jesenski ples po kolih, terminih itd., stojimo pred otvoritvijo borbe za točke. Naj bi bil start v jesensko sezono s sportnega stališča kar najbolj ugoden!

V NEKAJ VRSTAH. »Afera BSK: Slavija« se vedno razburja sportne kroge. Sedaj objavlja tudi BSK svojo izjavo, v kateri pravi, da bo vso stvar izročil sodišču, ker se bo na ta način najbolje videlo, da je BSK popolnoma pravilno osvojil državno prvenstvo. Izjava BSK se glasi: »Vse vesti o dogovoru med sarajevsko Slavijo in BSK o podkupninah sarajevskih igralcev in vse drugo o »narejenem« rezultatu so popolnoma neresnične. Materijalna resnica in nedolžnost Slavije in BSK se mora ugotoviti na tak način, ki daje jamstvo javnosti ter obema kluboma za objektivni rezultat preiskave, a to je sodišče. Naša dolžnost je, da imenoma Slavije in BSK damo popolno satisfakcijo. To se more doseči na ta način, da sodišče ugotovi, da so trditve, ki se tičejo sarajevske tekme, klevete, da so njihovi razširjevalci klevetniški in da so za svoje kaznjivo dejanje bili kaznovani. BSK je zaradi tega sklenil, da bo pri pristojnem sodišču vložil tožbo. Tudi v Sarajevu so vsi sportniki in sportni funkcionarji prepričani, da je tekma BSK — Slavija potekala popolnoma pravilno in regularno. Celo predsednik Saska, ki gotovo ni v prijateljskih odnosih s Slavijo, je izjavil, da na noben način ne more trditi, da je bil med Slavijo in BSK kakšen dogovor. Vsaka polemika o tej stvari da je brezsmiselna. — V Vidmu se vrši lahko-atletski dvomatch med Italijo, Avstrijo in Jugoslavijo. Jugoslovenska ekipa je odšla v Videm oslabljena, ker sta ostala doma Kovčević in dr. Buratović.

R A Z P I S jubilejno medklubsko kolesarske dirke, ki jo priredi SK Zeleništvar v nedeljo 8. septembra s startom ob 8. dopoldne. Dirka se vrši na progi Maribor-Konjice-Maribor, dolžina ca 68 km. Start in cilj na Tržaški cesti pri igrišču SK Zeleništvar. Obratna točka je v Konjicah pri km 104. Nagrade prejme prvih šest plasi-ranih in to: I. pokal, II. darilo, III. darilo IV. V. in VI. pa kolajne. Voz se na lastno odgovornost po pravilniku Kolarškega Saveza kraljevine Jugoslavije ter veljajo predpisi cestno-policijskega reda. Pravico starta imajo samo člani klubov, ki so vloženi v Kolarškem Savezu kraljevine Jugoslavije in ki so v posesti licence za l. 1935. Eventualne proteste je predložiti na licu mesta najkasneje 15 minut po končani dirki s kavgijo od Din 30.—, ki pa se v slučaju upravičenosti protesta vrne. Prihod

na cilj z nedostojnimi kretnjami se kaznuje z diskvalifikacijo. Prijavnina znaša Din. 5 za startno številko, katere se pa po vrnitvi vrne. Prijave je poslati na naslov SK Zeleništvar-Maribor, Delavnica drž. železnice v roke Fischerja Josipa.

Iz kolesarskega podsavza Ljubljana. Z ozirom na razpis dirk 8. septembra 1935 od sportnega kluba Zalog se opozarja vsi klubi in verificirani vozači, da se teh dirk pod nobenim pogojem ne smejo udeležiti, ker ta klub ni član Saveza kr. Jugoslavije. Zabrane je tudi start izven konkurence. Vsaka kršitev saveznih pravil se bo najstrožje obravnavala in kaznovala.

Službeno iz S. O. pri L. N. P. K tekmi Gorenjec: Kovinar na Jesenicah se delegira s. s. g. Sketelj, ki naj istočasno pregleda igrišče v svrhu verificacije.

Službeno iz poverništva SOLNP Trbovlje. Za soboto 31. t. m. in nedeljo 1. septembra se delegirajo naslednji sodniki: v soboto: Brzoturir Doberne (Daska) ob 10. na igrišču Trbovlja gg. Puntar, Krljkar in Božič. Brzoturir juniorjev trbov-ljarskih klubov ob 13. na igrišču Trbovlja gg. Puntar, Krljkar in Božič. V nedeljo: jun. Dobrne: Jun. Hrstnik g. Puntar, rezerva Dobrne: Rudar I g. Puntar, reprezentanca delavskih klubov Ljubljane: Dobrna I g. Božič.

Dohodarstveni uslužbenici: uslužbenici cestne železnice. V soboto 14. septembra bo na igrišču Primorja ob 19.30 zanimiva nogometna tekma med uslužbenici dohodarstvenega urada in uslužbenici cestne železnice, že lani je prisostvovalo mnogo ljudi, naj je šlo v korist mestnih revežev. Zato so prireditelji prepričani, da se bodo prijatelji nogometa tudi letos odzvali njihovu klicu in posetili tekmo v čim večjem številu.

Sestava saveznega izvršnega odbora. V savezni izvršni odbor spadajo od celotne uprave vsi podarost: bratje Gangl, Paunkovič, dr. Pavlas, dr. Gavrančič in Cedomir Milič, potem funkcionarji in predsedniki poedinih saveznih odsekov kot predstavniki bližnjih žup okrog Beograda. Savezni funkcionarji so: tajnik vseuč. prof. dr. Mihajlo Gradojevič, blagajnik Miroslav Branovački ter seve v prvi vrsti savezni načelnik univ. doc. dr. Alfred Pihler, sav. načelnica s. Elza Skalarjeva ter njihovi prvi namestniki dr. Mir. Vojinović in s. Dana Ilićeva. Predsednik poedinih odsekov so: gospodarsko-finančni Branko Živković, narodno-obrambena Djura Paunković, organizacijsko — pravna dr. Pavlas, gradbenega arh. Smiljanič, podpornega fonda za društva Dragi Zivanović, statističnega Verij Švajcar, prometnega inž. Radul Radulović ter podpredsednik Franjo Gregorič, poškoobnega fonda dr. Milorad Dragič, zdravniškega dr. Milorad Feliks, odseka za zveze s slovaškimi sokolskimi organizacijami dr. Mihajlo Gradojevič, za sokolske čete Djura Brzaković, socialnega odseka Staja Stajič, tiskovnega E. Gangl. Okoliške župe zastopajo v izvršnem odboru dr. inž. Petrovič iz Osjaka, Radovan Dimitrijevič iz Niša, Milivoje Pavlovič iz Kragujevca ter inž. Kosta Petrovič iz Novega Sada.

Zadnji Sokolski Glasnik objavlja na uvodnem mestu zahvalo jugoslovenskega Sokolstva bolgarskim Junakom za veličastni sprejem in veliko gostoljubnost na zletu v Sofiji ter češkoslovaškimi Sokolom za sprejem in gostoljubnost napram naši deputaciji na zletu v Taboru. Dalje pa priobčuje razne glasove svetovnega tiska o sokolskem zletu in njegovem pomenu. Citira med drugim londonski »Times«, praški »Narodne Listy«, dunajski list »Wiener Neueste Nachrichten«, njurški »New York Times«, pariškega »Tempsa«, turških dnevnikov »Zamanc« in »Džumhurijet«. Preneša v prevodu članek »Jutrac« o pomenu sokolskih manifestacij.

Savez bo izdal novo »Organizacijo«. V teku prvih petih let obstoja saveza SKJ se je marsikaj spremenilo v organizacijskih predpisih, ki so bili izdani leta 1930. Zato se je izvršni odbor izrekel za novo izdajanje

Sport v Zalogu. Tukašnji sportni klub, ki je bil zadnje čase v nekaki krizi, se je po izrednem občnem zboru vidno poživil. Osnova je svojo kolesarsko sekcijo, pripravila se tudi lahkoatletska sekcija. Da pokaže svojo delavnost prireditvi v nedeljo 8. septembra sportni dan. Na programu je štafetni tek iz Polja v Zalog, nogometne tekane, šaljiva nogometna tekma med starimi dečki in velika klubska krožna dirka kol. sekcije v dveh skupinah. Za prva mesta so pripravljena lepa praktična darila. Po sportnih prireditvah se vrši na vrtu gostilne Tormič v Sp. Kašlju sportna veselica. Upamo, da bo publika znala ceniti napore kluba ter se mu oddolžila s primer-no udeležbo.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Opozarja se aktivno in podporno članstvo kluba, da se vrši redni občni zbor sekcije v ponedeljek ob 20. pri Levu. Zaradi trening tekme s subjuniorji Mladike naj bodo subjuniorji danes ob 15.30 sigurno na igrišču. Ob 19.15 strogo obvezen sestanek za ligo in prvo moštvo. Zbirališče pred Emono. V nedeljo morajo biti juniorji ob 10. na igrišču Mladike. Postava na deski pod tribuno.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Juniorji igrarjo v običajni postavi v nedeljo na igrišču Reke. Opremo vzemite ali v soboto popoldne ali v nedeljo ob 8. do 9. Na igrišču Reke točno ob 10. Eržen. Mikelič in Erker govtovo.

S. K. Slovan. V nedeljo ob 8. igra prvo moštvo na našem igrišču trening tekmo proti Slogi. Ob 11.30 mort biti kombinirano moštvo pred glavnim kolodvorom. Igramo v Trziču. Opremo naj dvigne vsak ob 10. pri gospodarju. Postave moštve v garderobi in na Marijinem trgu v okencu.

SK Mars. Jutri dopoldne ob 9. obvezen sestanek za vse igralce, verificirane in ne-verificirane. Po sestanku trening. Kdor ima opremo doma, naj jo prinese. Zupanc, Dolinar in Zupan Mil. gotovo.

Sokolstvo

»Organizacije. Redakcija je poverjena savez-nemu organizacijsko-pravnemu odseku, sodelovali pa bodo pri tem delu vsi ostali odseki in tudi župe. Po dovršeni redakciji bo savezna uprava odobrila dokončano besedilo, JSM v Ljubljani pa bo knjigo izdala. Sedenja izdaja »Organizacije« je popolnoma posla. Sokolstvo že zelo nujno potrebuje nove izdaje, zato pozdravljamo gornji sklep.

Mednarodne telovadne tekme leta 1938, se bodo po sklepu Mednarodne Telovadne Zveze priredile ob priliki X. vesokolskega zleta v Pragi. Tehnična komisija je nekoliko preuredila tekmovalni red. Ker bodo te tekme redna prireditve MTZ, se bo tekmovalni poleg vaj na orodju tudi s prostimi vajami in nekaterimi panogami proste telovadbe, kakor je to bilo vedno dosedaj pri tekmah MTZ. V drugo bodo ob tej priliki tudi tekme ženskih nacionalnih vrst.

Zanimanje. Turkovna sokolska telovadba. Konec preteklega meseca sta prispela v Beograd poslanca turške vlade, direktor Rešim Apak in Nizetin Kršan, referent za telesno vzgojo pri ministrskem predsedništvu v Ankari, da se pri Savezu Sokola informirata o sokolskem delu in telesni vzgoji. Iz Beograda sta odpotovala zastopnika v spremstvu saveznega postaroste dr. Pavlasa v Novi Sad, pregledala tamkaj poslovanje sokolske župe novosadske, obiskala v Subotici letno telovadbišče in dom društva ter si ogledala med drugim tudi vzorno sokolsko telovadbišče na jezeru Palič ter zletno telovadbišče za sokolski zlet, ki bo leta 1936 v Subotici. Poleg Japoncev, Ireev, Spancev je prišla kazati tudi napredna Turčija svoje zanimanje za sokolsko delo.

Novo načelstvo poljskega Sokola je bilo imenovano po zvezni upravi na zadnji plenarni seji v Katovicah. Poleg novega načelnika br. Jana Pazanoviča, ki je vodil načelstvo že nekaj mesecev po odstopu prejšnjega načelnika Klapalka, ter načelnice s. Jadvige Zamolske, tvorijo na. čelstvo še podnačelnik br. P. Hamburger, podnačelnica s. Stefanija Golaševska, tajnica s. Halina Sobotowska ter bratje Hel-micki, Cierek, Kokalki in Šurala.

ševanju imen. Veselim se, da prav pred me-noj dirigira moj profesor Herman Scherchen, ki je sedaj najslavitejši dirigent za moderno glasbo. Po petih letih se zopet vidiva — na istem pultu. O sami kompoziciji naj povem samo to, da je živahna, z zdravim tematikom, brutalno harmonijo, klasičnim ritmom in sodobno atematično obliko. Zahteva natančen študij, tembolj, ker je skladatelj zelo skop z navodili glede interpretacije in prepušča vse muzikal-noma čutu dirigenta. V tem spominja na Bachove koncerte, kjer dobiš vsake pol ure kak forte ali piano. Ima pa še neko posebnost: je neizmerno težka za poslušalca.



Dr. Danilo Švara

— Ali rad dirigiram moderno skladbo? Zame je sodobna struja v vseh umetno-stnih panogah prvi pogoj za ustvarjanje mlade generacije. Če mlajši skladatelji komponirajo v slogu l. 1905. ali 1915., kažejo, da priznavajo glasben razvoj samo do tega leta in ne dalje; po njihovem mnenju bi se morala v tem letu ustaviti stolačna

Življenjske razmere na Goriškem in v Istri

Pred dnevi smo v nekem poročilu ome-nili podatke o mezdah, ki jih prejema-jo na uru nekatere kategorije industrijskega in poljskega delavstva. V poslednjem bil-tenu o cenah, ki izhaja mesečno kot prilog »Uradnega lista«, smo našli nekaj novih podatkov, na podlagi katerih si je mogoče ustvariti jasnejšo sliko o gibanju mezd delavstva vseh kategorij in na teritoriju tržaške, goriške, pulške, reške in zadrške pokra-jine. Statistike v omenjenem biltenu so se-stavljene za moške, ženske in mladoletne delavne moči posebej in specificirano v goratih, gričevnatih in ravninskih krajih. Povprečne mezde so znašale za delavce l. 1933 po 1.45 lir na uru, l. 1934 po 1.50 in do srede l. 1935 po 1.54 lir na uru, za delavke l. 1933 po 0.93, l. 1934 po 0.91 in do srede 1935 po 0.98 lir na uru, za mladoletne delavce pa l. 1933 po 0.88, leta 1934 po 0.75 in do srede l. 1935 po 0.78 lir na uru.

V svrhu primerjave z razvojem cen živ-ljenjskih potrebščin v poslednjih dveh letih in pol, naj sestavimo indekse navede-nih mezd, tako da vzamemo osnovo 100 za leto 1933. Tedaj znašajo indeksi mezd delavcev l. 1934 103.5, sredi l. 1935 pa 106.2, delavk l. 1934 97.8, sredi l. 1935 pa 105.4, mladoletnih delavskih moči pa l. 1934 85.2 in sredi l. 1935 88.6. Indeks cen življenjskim potrebščinam, ki mu prav tako postavi-mo osnovo 100 v letu 1933, kaže, l. 1934 93, sredi leta 1935 pa 91.4 točke.

Iz teh indeksnih števil, sestavljenih na osnovi uradnih podatkov moremo tedaj sklepati, da so se od leta 1933 do srede tega leta mezde v splošnem nekoliko poveča-le, cene življenjskih potrebščin pa padle. Potemtakem je na podlagi uradnih podat-kov razmerje med zaslužkom in cenami živ-ljenjskih potrebščin za najširše ljudske slo-je letos že nekoliko znošnejše, kakor je bilo leta 1933.

Opozorilo trgovcem

Kakor znano so se koncem preteklega leta sklenile nove kolektivne pogodbe za trgovsko nameščenstvo v svrhu odprave brezposelnosti. Po teh pogodbah, se je uki-nilo nadurno delo razen v nekaterih nuj-nih primerih. Pogodba določa, da morajo vsi trgovci in nameščenci plačevati skupno po 20% od nadurnega zaslužka v poseben fond, ki se ima ustanoviti pri zvezi trgov-cov. Fond bo oskrbovala posebna komisija. Ta komisija se je sedaj ustanovila. Preko tržaških listov opozarja trgovce, naj nemu-doma pošljejo navedene prispevke njeni blagajni. Istočasno so trgovci dolžni pri-javiti zvezi vse nameščene in delavce, kate-rim izplačujejo kakršnokoli domrtno ren-to, ki znaša za uradnike preko 500, za de-lavce pa preko 300 lir na mesec.

Drobne novice

Poreška železnica. Poročilo smo že o uki-nitvi poreške železnice in o uvedbi avtomobilske osebne in tovornega prometa med prizadetimi kraji. Promet na tej progi se dejansko ukine z današnjim dnem. Po-reška železnica je bila zgrajena pred 37 leti. V dveh etapah so zgradili 90 in nato še 38 km železniške proge. Pred vojno je bila njena uprava finančno aktivna, v posled-njih letih pa so se primanjkljaji leto za le-to povečali, tako da so znašali nazadnje po 3 in pol milijona lir. 31. marca 1910 se je pripetila pri Zavlaču katastrofa, ki je za-hlevala več človeških žvetov. Do nesreče je prišlo zaradi burje, ki je splih večkrat pre-vrgla poreške vlake, iz katerih so se stari Tržičani delali še norca, ker so imeli razne svoje posebnosti. Vsekar se z ukinitvijo te železnice zaključijo zanimivo poglavje tržaške in istrske »trane« in tne zgodovine. — Včeraj smo pomočoma navedli, da se ukine tudi promet na progi Kanfanar — Rovinj, ki naj bi bila odcepek poreške že-leznice. Dejansko je ta proga odcepek žele-zniške proge Trst — Pula.

Goriške šolske vesti. Na srednji tehnični šoli in priključni ženski strokovni ter strokovno nadaljevalni šoli v Gorici se prično

16. septembra jesenski izpiti. Prošnje za pri-pustitev k izpitom se morajo vložiti do 9. septembra. Na trgovski srednji šoli pa se prične vpisovanje z današnjim dnem. Prošnje za pri-pustitev k zaključnim izpitom je treba vložiti do 8. septembra.

Premestitve učitelstva. Tržaško šolsko skrbništvo je s potrebnimi dekreti preme-stilo v goriški, tržaški, pulski, reški in za-darski pokrajini 210 učiteljev in učiteljic. Premestitve se uveljavijo 1. septembra.

Dve novi javni deli v Trstu. Danes so pričeli delavci kopati temelje novega kri-tega tržišča na koncu Carduccijskega korza in urejati prostor okrog novega Malskega trga ob korzu Viktorja Emanuela III. Stare stavbe na nekdanjih ulicah Arcata in Solitario so deloma že podrti. Tudi Gari-baldijev korzo se bo pričel te dni preure-jevati. Ob Malskem trgu pa bodo zgradili desetnadstropen nebotičnik ter novi pala-či zavarovalnice »Assicurazioni Generali« in zavoda »Banco di Napoli«.

Pri Sv. Križu nad Trstom so imeli ribiči iz Barkovelj, Sv. Križa in Kontovelja zboro-vanje, na katerem so razpravljali o ribiških združbah, strokovni izobrazbi in raznih go-spodarskih vprašanjih, ki se tičejo ribištva na teritoriju od Trsta do Nabrezine.

Goriški nadškof v Devinu. V četrtlet je bila v Devinu birmar. Prišel je nadškof megr. Margotti iz Gorice. Opoldne ga je rodilna Turn-Taxis povabila na grad na kosilo, ki so se ga udeležili tudi podestast Brove-dani, fašistični okrožni inspektor Grazio in drugi fašistični veljaki.

V čedaškem ljudskem kopališču je v sre-do utonila Marija Barut, stara 43 let. Vče-raj jutraj so spravili njeno truplo iz vode. Bila je že nekaj let ločena od svojega moža.

RADIO

Sobota 31. avgusta

Ljubljana, 12: Plošče. — 12.15: Poroči-la, vreme. — 13: Cas, obvestila. — 13.15: Plošče. — 14: Vreme, spored, borza. — 18: Na delopust — veselji fi! (Radio or-kester). — 18.40: Zunanje politični pre-gled (dr. Jug.). — 19: Cas, vreme, poročila, spored. — 19.15: Prenos Beethovenove opere »Fidelio« iz Salzburga. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.10: Radio orkester, radio jazz in plošče.

Beograd 16: Narodne melodije. — 17: Komorna glasba. — 19.15: Prenos opere iz Salzburga. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — Zagreb 12.10: Plošče. — 19.15: Prenos iz Salzburga. — Praga 19.30: Stra-mel kvartet. — 20.15: Pester program. — 21.15: Holandska glasba. — 22.30: Lahka godba. — Varšava 20: Orkestralni kon-cert. — 22.30: Ples. — Dunaj 12: Plošče. — 16.05: Orkester mandolin. — 17: Ple-sna muzika. — 19.15: Prenos opere »Fide-lio« iz Salzburga. — 22.05: Koncert vojaške godbe. — 23.45: Stari in novi slagerji. Berlin 20.10: Dunajski večer. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — München 20.10: Večer humorja in zabave. — 23: Ples. — Stuttgart 19: Godba na pišala. — 20.10: Orkestralni in pevski koncert. — 22.30: Plesni orkester. — Simfoničen koncert. — Plesni orkester. — 24: Simfoničen koncert.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Cas opazovanja, 2. etanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v odstot-kih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin, Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

30. avgusta
Ljublj. 7, 760.8, 15.0, 91, NE1, 10, dež, 17.3;
Ljubljana 14, 762.5, 18.6, 70, NE3, 3, —;
Maribor 7, 761.3, 14.0, 80, SI, 10, dež, 5.0;
Zagreb 7, 761.3, 15.0, 80, NNW3, 10, —;
Beograd 7, 759.9, 19.0, 80, W1, 4, —;
Sarajevo 7, 762.1, 15.0, 90, O, 0, —;
Skopje 7, 760.9, 20.0, 70, O, 0, —;
Kumbar 7, 760.8, 24.0, 70, NE2, 0, —;
Split 7, 760.1, 24.0, 60, O, 4, —;
Rab 7, 760.5, 20.0, 90, S3, 10, dež, 5.0;
Rog. Slatina 7, —, 14.0, 97, NE3, 10, dež, 4.0.
Temperatura: Ljubljana 28.0, 14.6; Mari-bor 25.0, 14.0; Zagreb 28.0, 15.0; Beograd 32.0, 18.0; Sarajevo 29.0, 9.0; Skopje 33.0, 13.0; Kumbar —, 22.0; Split 28.0, 21.0;

Kulturni pregled

Naša glasba na festivalu v Pragi

Skladatelj Slavko Osterc in dirigent dr. Švara o mednarodnem festivalu moderne glasbe

V dneh 2. do 6. septembra bo v Pragi trinajsti mednarodni festival moderne glas-be, ki se bo neoficielno vršil tudi 1., 7. in 8. septembra. Kakor smo že poročali, izva-ja na enem izmed festivalskih koncertov skladbo S. Osterca, ki jo bo dirigiral drugi avantgardist modernih glasbenih stremel-jih med Slovenci, kapelnik dr. Danilo Švara. V dolgem sporedu mednarodno znanih modernističnih skladateljev, ki so zastopali na festivalskih prireditvah, predstavlja Jugo-slavijo samo Sl. Osterc.

Našo kulturno javnost utedneje zanimati izjave, ki sta jih »Jutrac« ljubezno dala gg. Osterc in dr. Švara.

Kako je s festivalom?

G. Osterc pravi: Prvotno bi moral biti festival v Karlovih Varih, pa so ga ob enaj-sti uri odpovedali. Tam bi bili trije orke-stralni in dva komorna koncerta. Sedaj bo en orkestralni koncert izpuščen, zato pa bo Narodni divadlo uprizorilo O. Jermia-ševovo opero »Bratje Karamazovi«. Orkestral-na koncerta bosta 2. in 6. septembra, ko-morna pa 3. in 5. septembra. Oba orke-stralna koncerta bo prenašal praški radio. Na prvem izvaja orkester radia petero skladb na drugem pa orkester Češke filharmonije tudi petero. Oba komorna koncerta bosta nudila 15 skladb. Prvega septembra bo- do dajali v Nar. divadlu v spomin neznane umrlega Otakarja Ostrčila njegovo posled-njo opero »Honzo Kralovstvič, 7. septem-bra bo v nemški operi najbrž Janáčkova »Jenufa« in 8. septembra v E. F. Burianovem »Divadlu D. 36« satirična komedija »Do-bri vojak Švejk« v hipomoderni režiji.

Na koncertu, ki napoveduje mojo skladbo, so na programu še Hartmann, Haba, Schoen-berg in Vl. Šebalín. Upam, da moje srečanje s Šebalínom ne bo tako hudo, kakor že bi se srečal z moskovskimi šahisti. Nadaljnji program navajajo imena Berg, Webern, Moryses, Petrassi, Vogel, Wolfowicz, Ferraud, Borkovec i. dr.

In Jugoslavija?

— To zastopava z dr. Švaro. Daš so nama kar se da ugodno mesto. Če tam propade-va, nista vredna po-čnega groša. Od 30 sekcij (držav) se izvaja 25 skladb, med nji-mi samo deset simfoničnih. Vsekako je ve-liki uspeh naše sekcije, da je Jugoslavija zastopana z 20 minut trajajočo ciklično skladbo. Poleg tega je moj klavirski kon-cert druga točka prvega večera, ko je pu-blika že vpeljana, vendar še spočita. Klavirski part izvaja dr. Karel Reiner iz Prage, ki ga je že lani v Pragi odlično igral. Švara je sam komponist te smeri in bo torej njegova interpretacija orkestra po-polnoma adekvatna. Sicer pa ga zna že od prej skoraj na pamet. Uspeh bo tem po-membnejši, ker bo intermimo izvajana tu-di moja saksofonska sonata, pri čemer igra saksofon najboljši svetovni saksofonist prof. Sigurd M. Raacher iz Kopenhagna, Klavirski part pa takisto dr. K. Reiner.

Tako skladatelj Osterc.

Dr. Švara se sebi in moderni glasbi. Na vprašanje, ali je že kdaj dirigiral pred takim forum, je izjavil dirigent dr. Švara: — Ne že, zlasti ne v tako odlični družbi, kakor so Casella, Jirák, Scherchen, Talich i. dr., kjer dobi človek tremo že pri na-

glasbena razvojna linija. Meni je sodobna glasba nujen sedanjí zaključek tega razvoja, ki se pa tudi z letom 1935 ne bo ustavil. Sodobna tematika je zame prav tako logična, razumljiva in lepa kakor klasična; moderna harmonija in ritmika pa bolj ustre-zata današnjemu nemirnemu in nervoznemu času. Star pojav je že, da gredo napredne umetnostne struje vedno za eno ali dve desetletji pred širšim občinstvom. To ve-lja za Beethovna in Wagnerja toliko kot za Schönberga in Haba ...

Tako je povedal dirigent in skladatelj dr. Švara, preden sta oba zastopnika naše glasbe krenila na praško revijo najso-dobnejših skladateljev Evrope. ... A — W.

Nove glasbene publikacije

Emil Adamič: Ene pesem pojmo mi.— Prvaker je izšla zbirka 20 narodnih pesmi po napetih iz Kokošarjeve zbirke za moški zbor izpod peresa našega prvega zborovske-ga mojstra. Emila Adamiča. Zbirka obse-ga doslej še neobjavljene in po večini tudi neznane narodne napeve, ki bodo poleg že znanih gotovo osvojili koncertne odre. Emil Adamič je pesmi ha'romiziral in pri-redil, ponekod prav duhovito in nekoliko kontrapunktično (št. 18 je n. pr. prost iznajdljivi kanon), vendar vedno v meji izvedljivosti in primerno tudi za manj teh-nično spretno zboro. Zborovski stavek E-mila Adamiča je vzoren in brezhiben ter o-čituje odličnega praktika, ki so mu znani vsi efekti, vse zmožnosti tega sicer dokaj okrnjenega glasbenega aparata. Tiskovnih pomot ni, razen morda pri št. 9 (Nekaj bi vam rad povedal), kjer je seveda čitati 2/4 takt mesto 3/4 in kjer ta označba manj-ka v spodnji vrsti. Vendar je to hiba, ki jo bo vsak lahko sam popravil. Glasovi so peljani v glavnem horizontalno in je vsak glas zase dobro zaokrožen, ne da bi pri tem trpela harmonska podlaga, brez kate-re pač ni naše narodne pesmi. Trdote, ki izvirajo iz udara horizontalne linije ob ver-tikalno, so redke in povsod logično uteme-

L. M. Š. — Popravi! V včerajšnjem članku o Nietz-scheju najbolj moti tiskovna napaka v zadnjem odstavku, kjer čitaj pravilno, da že »35 let počiva Nietzschejevi telesni ostanki...«. V članku »iz češke književ-nosti« popravljamo samo dve kričici po-moti tiskarskega škrtarja: v zadnjem od-stavku čitaj »nikaka kozmična (ne koz-mična) filozofija«, in občutje je prist- no (ne pristo)no! Ispušeno je bilo tudi ime pisca (B. Borko).

W. E. Hintz:

Lepa žena, kdo si?

Chester Lynne je pobesil glavo. Zobje so se mu živčno zadirali v spodnjo ustnico. »Da — treba je! Ne morem — ne morem drugače, gospa Marion! — Moram in moram govoriti s vami o tem — o vašem zakonu s Corsignacom —«

»In — kaj vam daje pravico?«
»Pravico — si vzamem sam!« Kakor v vročini se je tesno primaknil k Marion in jej tipaje iskati njene roke. Počasi mu jo je izvila.

»Nič več vas ne morem gledati v nevednih sponah tega zakona!« je razburjeno nadaljeval. »Corsignac vas ni vreden! Vara vas! Na svoje oči sem videl, kako jo je poljubljal — ono drugo — Yvonne Rimini! —«

Ali se je zmotil, ali je bilo pa tisto, kar je videl na njenem obrazu, res bled nasmehek.

»Vara vas,« je ponovil, sam ne vedoč, kaj govori. »Biserno ogrlico, ki so ji jo snoči ukradli — vaš mož jo je bil podaril Yvonne Rimini! — In vi — vi ne veste osem tem ničesar!«

Le obotavlja se je obrnila lice proti njemu. »Kdo vam pravi, da sem res tako slepa, kakor se vam zdi?«

Chester Lynne se je malone ustrašil. »Kaj — ves čas ste vedeli — vedeli, da — —?«

Marion je molče pobesila glavo. »Vedeli ste? — Ves čas ste vedeli? — In ste ostali — pri njem —«

Ta mah si je burno pokrila obraz z rokami. Krčevit ihtljaj ji je stresel vitko telo.

»Marion — — gospa Marion —« je zamrmral Chester Lynne. Njegovi prsti so ji spet čvrsto stisnili roko, ki mu je to pot ni več izvila.

»Nikar me tako ne mučite,« je tiho, zbegano zaprosila.

Nato je zaviadal med njima globok molk.

Samo rahlo pošumevanje vode in zdaj pa zdaj hripavi kriki galeba —

Blíže in blíže je rasla temna gmota Antibiškega rta iz solnčne blešave. Že si razločilo zidove mesta, ki so se belili med zelenjem dreves.

Antibes —

Čez dobršne četrt ure je jadnica pristala ob ozkem lesenem mostiču nekakega restorana na obali.

Chester Lynne je skočil na deske in pomagal Marion iz čolna.

»Če vas je volja, bova tukaj obedovala —!« je rekel in jo proseče pogledal.

S posiljenim nasmehom je odvrnila: »Kako bi se mogla upirati, mister Lynne?«

Na senčnem vrtu sta našla Chester Lynne in Marion še mizo, ki je stala tik ob ograji in izza katere sta imela krasen razgled po širokem morskem zalivu. Vnet natakak je sprejel Chesterovo naročilo za obed.

Potem sta molče obsedela drug drugemu nasproti.

»Mojih lepih dni na rivijeri bo zdaj menda kmalu konec —« je Chester Lynne nazadnje pretrgal tesnobni molk, očitno samo zato, da bi nekaj rekel. »Vsak čas moram dobiti poročilo iz Rumunije — zastran svoje kupčije z vašim — soprogom —« Le z mržnjo in težavo je spravil to besedo iz sebe.

Marion je gledala v stran. »Ali je za vas mnogo na tej kupčiji?«

»Kakor pogledate. — Skomignil je z rameni. »Vsa ta kupčija je prav za prav zaupna naloga, ki mi jo je dal petrolejski trust. Če jo opravi v njegovo zadovoljstvo, mi je s tem utrt pot v prihodnost. Če se ne obnesem — tedaj gre seveda vsa moja prihodnost po vodi! Skratka, obnesi se moram brezpo-

gojno —« je končal in nedoločno vzmahnil z rokami.

Marion ga je tesnobno poslušala. Nobena njegovih besed ji ni ušla, še predobro se je zavedala njihovega pomena.

Nato je prišel natakak in prinesel steklenko vina, ki jo je bil Chester naročil. »Jed bo takoj pripravljena!« je vladno zatrdil.

»Dvakrat piščanca — —«
In spet sta bila sama. Nobeden izmed njiju ni vedel, kako naj pretrga molk, ki ju je tlačil kakor hromota.

Možve oči so se vprašujoče in proseče upirale v Marionine črte. Okoli ust mu je živčno drgetalo.

A Marion skoraj ni pazila nanj. Srečo je strmel na morje.

Drobni valčki so brzeli iz daljave po sinji gladini in se razbijali ob bregu —

»Gospa Marion — —« je s tihim, drhtečim glasom izpregovoril Chester Lynne.

»Gospa Marion — vem, da mogoče ni prav, kar vam zdajle porečem — —« se je obotavljaje trgalo iz njega — —« ali — ne morem drugače — —« gospa Marion — —«

Chester Lynne je v čedalje večjem razburjenju iskal besed. Marionin pogled, ki se je mirno in resno upiral v njegovo lice, ga je delal še bolj zmedene.

»Gospa Marion — jaz — — vsaka moja beseda je resna — — zdaj —

zdaj vem, da niste srečni pri svojem soprogu! — Prosim vas — — ločite se od Corsignaca — in — postanite moja žena! — Saj ne veste, kako vas ljubim, gospa Marion — — kako neizmerno —! Vse bom storil, da se vam izkažem hvaležnega, če mi zaupate svojo usodo!« Njegove besede so postajale bolj in bolj samozavestne. Bilo je, kakor da bi utripalo v njih vse njegovo srce. »Res je, da vam zdaj še ne morem ponuditi življenja, kakršnega ste vajeni — a vzpel se bom višje — zaradi vas, gospa Marion! —«

Negibno in molče je sedela, in grenak nasmehek ji je pregibal ustnice.

»Gospa Marion —« je še enkrat boječe poprosil.

In zdajci jo je izpreletelo kakor drget. Počasi je vstala in odrinila stol. »Tega ne bi bili smeli reči, mister Lynne — —«

»Marion — —!« Tudi on je bil skočil pokoncu, ves prestrašen nad učinkom svojih besed. »Odpustite mi, če sem — —«

»Pardon — —« ju je vladno, a samozavestno zmotil moški glas.

Oba hkratu sta se preplašeno obrnila. Pri njuni mizi je stal gospod z odkrito glavo, med tem ko sta čakala dva druga zastopnika moškega spola bolj v ozadju.

Pristopajte! Bran-i-boru!

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— danja za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov oglasov, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—, dopis in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— danja za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— danja za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana števil. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljanjati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Brivskega pomočnika

provrstnega bubisturca, sprejemnega stalno službo. Kovčevski Agencija, Medvedova 22, Ljubljana VII. 19594-1

Praktikantino

za drogerijo, lepe znanjosti, po možnosti z matura trg. akademije ali gimnazije, najmanj pa trgovske šole, takoj sprejemne. Ponudbe pod »Drogistinja« na ogl. odd. Jutra. 19153-6

Stenografino in strojepisko

s perfektnim znanjem slovenščine in nemške steno- grafije, išče za takoj ali s 1. septembrom kemijna tovarna v okolici Ljubljane. Ponudbe z zahtevno plačo na ogl. odd. Jutra. 19270-1

Mizarskega pomočnika

dobro moč za pohištvo, rabim za takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19264-1

Pletilje

dobro izurjena, dobre službe, rabim za takoj. Jutro Janko Novak, Radovičica. 19374-1

Postrežnico

mlado, prično, v Dalmatiji ul. 1/III. 19383-1

Za čas velesojma

sprejemnega provrstnega kuharico in še nekaj mladih taktarice. Predstaviti se v ponedeljek 2. IX. pop. od 2.—3. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19355-1

Knjigovodja

moška moč, z najmanj 3 letno prakso, perfektno bilancist, ne preko 30 let star, se sprejme takoj. Mesto je stalno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod št. 19355-1 do 5. septembra. 19355-1

Fina šivilja

s dobrih priporočili, gre na dom živati plače, kostu me in obleke. Gregoričeva ulica 7, pril. levo, pri hišniku. 19380-3

G. Th. Rotman:

Življenje kot Takca



Šef je seveda obdoližil služkinjo; ubogo dekle so pri tisti priči spodili iz službe!

Urejuje Davort Ravljen. Izdaja se konzorci »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.

Lokali

Lep prostor

blizu kolodvora, oddam za pisarno ali delavnico. Poizve se Sv. Petra 31. 19306-10

Lokal

sredi mesta, išče stitiran frizer, ki točno plačuje. Posredovanje nagradim. Frizer »Rapid«, Šentpetrška 25. 19376-19

Dajenci (ke)

Učenca

sprejemne v plekarsko in oblačniško obrt. Genuš Ivan, Ljubljana, Gregoričeva ul. 17/c. 19387-44

Pouk

Strojepisni pouk (po desetpetnem sistemu) za sateznike in izvebnice. Vredni tetaji. Učna ura Din 2.— Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 2. septembra. Christofor učni zavod, Domobranska cesta 15. 19143-4

Kupim

Leica

ali Contax aparat, kupim takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Leica«. 19283-7

Butelke

in kampanjske steklenice kupi Fr. Kham, Miklošičeva. 19263-7

Prodaj

Za šolarje

dobra in cenena oblačila s nabavitelja najbolje pri Prekarju, Sv. Petra c. 14 31-6

Vinski paviljon

na ljubljanskem velesojmu prodajam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19372-6

Stroj

Lokomobil 12 KS

po ugodni ceni prodaja Milan Petrič, Smartno ob Paki. 19381-39

Elektromotor

ca 5 KS, kupi »Savinjac«, Tacen 38. 19373-29

Nakup, prodaja

vseh vrstnih knjžic za govorino ali na posojilo. Po slovnici zavod, Zagreb, zastopnik Celje, Glavni trg 17. 19410-16

Posest

Enonadstropno vilo štiristanovanjsko, s lepo urejenim velikim vrtom tik Tyrševa c. (Dunajske c.), prodam po ugodni ceni. Preizkusno dobo tudi vloga dobrih denarnih zavodov. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19113-20

Stanovanje

Dvosob. stanovanje za september, oddam. Hrenova ulica 12/1. 19320-31

Dijaške sobe

Dve sobi (po 2 postelji) oddam dijakom v vili z vrtom na sproti Leoničev. Na Kodeljevo 13. 19236-33

Dijaka

sprejemne profesor na stanovanje s provrstno, popolno oskrbo, nadzorstvom in pomočjo pri učenju, nemško in francosko konverzajo. Pojasnila Novotny, Gosposvetska 2. 19297-23

Dva dijaka

(dijakini) sprejemne na stanovanje s vso oskrbo v bližini tehnične šole. Strogo nadzorstvo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19340-32

Dvema dijakoma

oddam sobo s domačo hrano, tik trg. šole in akademije. Hodz, Gregoričeva 39/II. 19391-23

2 dijaka

srednješolske, sprejemne učiteljske družine v zelo dobri oskrbi, v neposredni bližini realne in obrtne šole. Strogo nadzorstvo, pomoč pri učenju. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19392-23

Dijakinji

sprejemne v vso oskrbo. Velika sončna soba, kopalnica. Naslov v ogl. odd. Jutra »Ob tramostovju«. 19330-23

2 nižješolca (ki)

sprejme učiteljska rodbina poleg II. drž. gimnazije v prav dobro oskrbi. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19195-22

Sobo odda

Opremljeno sobo

lepo in kabinet, center, tik opere in Tivolija s posebnim vrtom, oddam stalnim gospodom. Knafljeva 13/2. 19192-23

Prazno sobo

s posebnim vrtom oddam Aleševca c. 42. 18918-23

Lepo sobo

s strogo separiranim vrtom, oddam na Priskovcu 3. 19343-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, v centru, s souporabo kopalnice in posebnim vrtom, oddam takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19350-33

Sobo

oddam v centru mesta, s posebnim vrtom in uporabo kopalnice za 1 žiroma 2 osebi, event. tudi s hrano. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19155-33

Sobo

čisto, sončno, lepo opremljeno, oddam stalnemu gospodu v vili na Mirju. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19070-23

Opremljeno sobo

z dvema posteljama in kuhinjo ali souporabo kuhinje, išče zakonski par. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Čisto in suho«. 19253-33

Opremljeno sobo

kopalnica in telefon, oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19351-33

Opremljeno sobo

v centru mesta takoj oddam boljši oseb. Realjeva cesta 3/II levo. 19333-33

Prazno sobo

kletno, v katero se lahko postavi šteditnik, takoj oddam. Sokolska ul. 5, Prule. 19302-33

Lepo sobo

z razgledom na Aleksandrovo cesto dobi gospa ali gospodinja. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19350-33

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

sončno, oddam, s zadržkom ali brez. Kopalnica, klavir na razpolago. Sv. Petra nasip 43. 19363-23

Opremljeno sobo

separirano, lepo in sončno, z elektriko, oddam 2 oseba na Din 100 za osem mesečno. Na željo dobra domača hrana za Din 300 z vso oskrbo. Klunova 6, Kodeljevo. 19365-33

Opremljeno sobo

s posebnim vrtom, oddam takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19370-23

Opremljeno sobo

s posebnim vrtom, oddam. Kamniška ulica 22. 19363-23

Prazno sobo

separirano, velika, parketirano oddam za oktober v I. nadstropju v Šiški, Podjunska 21. 19355-33

Na Taboru

ugodno oddam, opremljeno, čisto, separirano sobo. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19413-33

Lepo sobo

v centru, takoj oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19396-33

Opremljeno sobo

čisto, poseben vrt, takoj oddam. Kuštrin, Nunska ul. 3. 19397-23

Priredelki

Jabolki

prodajam več vagonov za mošt po 80 par kg in namiznih, cena po dogovoru. Ovelbar Prekopa, St. Jernej. 19326-34

Glasbila

Gramofon

gostilniški, malo rabljen, po ugodni ceni prodam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 19146-26

uspehov

na en oglas v »JUTRU«

na en oglas v »JUTRU«

na en oglas v »JUTRU«

na en oglas v »JUTRU«

na en oglas